«Адыгэ макъэм» иныбджэгъу лъапІэхэр!

<u>Чъэпыогъум и 14-м щегъэжьагъэу и 24-м нэс</u> фэгъэк Готэныгъэ зи Гэ к Гэтхэгъу уахътэр макІо. 2011-рэ илъэсым иапэрэ мэзих гъэзетыр къышъуфэкІоным фэшІ а мэфи 10-м мыщ фэдэ уасэхэмкІэ шъукІэтхэн шъулъэкІыщт:

тхьамафэм 5 къыдэкІырэ гъэзетэу 52161-рэ индекс зиІэм — сомэ 317-рэ чапыч 81-кІэ; фэгъэкІотэныгъэ зиІэхэм апае 52162-рэ индекс зиІэм — сомэ 303-рэ чапыч 31-кІэ; телепрограммэр зыдэльэу тхьамафэм зэ къыдэкІэу 14289-рэ индекс зиІэм — соми 114-рэ чапыч 53-кІэ.

УАХЪТЭР КЪЫЗФЭЖЪУГЪЭФЕД — ШЪУКІАТХ ЛЪЭПКЪ ГЪЭЗЕТЫМ!

№№ 203-204 (19718) 2010-рэ илъэс БЭРЭСКЭШХУ ЧЪЭПЫОГЪУМ и 15

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИІЭП

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и Президентэу А. К. ТхьакІущынэм фэкІо

лъытэныгъэ зыфэсшіырэ аслъан кытэ ЫКЪОР!

Дунэе ралли-марафонэу «Дэнэ гъогу-2010-рэ» зыфиІорэм изыфэгъэхьазырынрэ изэхэщэнрэ тпэкІэкІыгъэх.

Адыгэ Республикэм и Президентрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипащэу В. Ю. Федоровыр, Адыгэ Республикэм культурэмк Із иминистрэу Гъ. К. Чэмышъор, Адыгэ Республикэм физическэ культурэмрэ спортымрэкІэ и Комитет и Тхьаматэу М. Р. Хьасаныкьор, Адыгэ Республикэм псауныгьэр къзухъумэгьэнымкІэ иминистрэу Р. Хь. Натхъор тиІоф зэрэхэлэжьагъэхэм ишІогьэшхо къэкІуагь, дунэе гъэхъагъэхэр тшІын тлъэкІыгь.

ІэпыІэгьоу къытэшъутыгъэм фэшІ ралли-марафоным изэхэщэкІо комитет, Урысыем спортымкІэ, туризмэмкІэ ыкІи ныбжьыкІэ политикэмкІэ и Министерствэ, зэнэкъокъум идирекцие ацІэкІэ ори, администрацием иІофышІэхэми тхьашъуегъэпсэу шъосэІо.

Лъытэныгъэ къыпфэзышІэу, Урысые Федерацием спортымкІэ, туризмэмкІэ ыкІи ныбжьыкІэ политикэмкІэ иминистрэу В. Л. МУТКО

участкэ ипчъэхэр

Чъэпыогъум и 14-м, пчэдыжьым сыхьатыр 8.00-м, къалэу Мыекъуапэ ия 19-рэ кіэтхыкіыжьыпІэ

къызэІуихыгъэх. Участкэм ипащэ, иинструкторхэр, кіэтхыкіыжьакіохэр ащ тефэу къэзэрэугъоигъэх. ЗэкІэмкІи мыщ кІэтхыкІыжьэкІо 20 епхыгъ. Мафэ къэс участкэм къыхиубытэрэ нэбгырэ 40-мэ заІуагъакІэзэ ашІыщт, кІатхыкІыжьыщтхэм япчъагъэ мини 7-м

КІэтхыкІыжьыным иапэрэ мафэхэр

ЛИТЕРАТУРНЭ ЗЭПХЫНЫГЪЭХЭР

Кавказым къыщегъэжьагъэу Алтай нэс сыем ащызэлъашІэрэ шІэныгъэ-

-

художественнэ ыкІи научнэ-просветительскэ журналэу «Бийский вестник» зыфиІорэм зичэзыу я 3-рэ номерэу бэмышІэу къыдэкІыгъэм АР-м и Парламент идепутатэу, тхакІоу Евгений Саловым иповесть-эссеу «Евразиец» зыцІэр къыдэхьагъ. Алтай краим имызакъоу, тикъэралыгъо инэмык І шъолъырхэм ащызэлъашІэрэ ыкІи къащыратхыкІырэ журналым Мыекъуапэ щыщ авторым итхыгъэ къызыкІыхиутыгъэм лъэпсэ гъэнэфагъэ иІ.

Тарихъ шІэжьым, экологие ыкІи общественнэ щынэгъончъагъэм, философиемрэ культу--вахаш оалыфоІ салыхпк едмед Іэхэр Е.Саловым итхыгъэ къыщыреІотыкІых. Повестыр зыфэгъэхьыгъэр Кавказым ыкІи Уры-

лэжьэу ыкІи философэу Юрий Алтай краим илитературнэ- Ждановыр ары. Ильэс пчъагъэхэм къакІоцІ ар апшъэрэ еджапІэм и Темыр-Кавказ научнэ гупчэ ипэщагъ, Ростов къэралыгьо университетым иректорыгь. Гукъау нахь мышІэми, мы цІыф шІагьор къытхэтыжьэп, ау повестым иавторэу, зигугъу къэтшІыгъэ университетым щеджагъэм и КІэлэегъаджэ ишІэжь ыгъэлъапІэзэ къытегущыІэ.

Урысые журналэу «Обществэр. Къэралыгъор. Политикэр» зыфиІоу 2008-рэ илъэсым къыдэкІыгъэм мырэуштэу итхагъ: «Н.Моисеевым, А.Зиновьевым, Ю. Ждановым афэдэ цІыфхэм ямэхьанэ, ауасэ къэзыгъэлъагъорэр уахътэр ары».

Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм ипресс-къулыкъу.

Участкэм ипащэу Людмила атхыгъэм гъэсэныгъэу иІэмкІэ, хэри — афагъэхьазырыгъахэхэу ІофшІэныр рагъэжьагъ. Участкэм телефон чІэт, зыщящыкІагъэм агъэфедэнэу автомобиль япхыгъ, милицием иуполномоченнэ цІыф ІэпыІэгъоу къафагъэнэфагъ.

– ТикІэтхыкІыжьакІохэм студентхэри, зыныбжь хэкІотагъэхэри ахэтых, — къытиІуагъ Л. Безгиновам. — Ахэр цІыфхэм зэраІукІэщтхэр, зэрадэгущы-Іэщтхэр, атхыщтхэр пэшІорыгъэшъэу ядгъэшІагъ. Участкэм мафэ къэс инструкторитІу чІэсыщт. Пчыхьэм къырахьылІэжьырэ бланкхэр ауплъэк Іужьыштых, къалъытэжьыштых.

Ежь ышъхьэкІэ участкэм къакІоу зязгъэтхыхэрэри къахэкІых. Участкэм тычІэтыфэ цІыфэу

Безгиновам къызэрэтиІуагъэм- бзэ пчъагъэу ышІэрэмкІэ, комкІэ, кІэтхыкІыжьыныр дэгьоу ре- мунальнэ фэІо-фашІэу ыгъэфегъзкІокІыгъэнымкІэ кІэтхыкІы-жьакІохэм ящыкІэгъэ пстэур — псэунэу фекъумэ, зыщыщ лъэп-Іалъмэкъхэр, бланкхэр, нэмыкІ- къэу ылъытэрэмкІэ ыкІи зызэраригъэтхынэу фаемкІэ, нэмыкІхэмкІи еупчІыгъэх. Ащ такъикъ 20 фэдиз ыхьыгъ.

Мыщ къыщытаІуагъ кІэтхыкІыжьакІом уиунэ пыль тхыльхэри, уипаспорти ебгъэлъэгъунхэу зэрэщымытыр, ахэм къакІэупчІэнэу ежьыри зэрэфимытыр. Хэти къыриІорэр ары ащ ытхы-

- Гузэжъогъоу кІэттхыкІыжьын фэе цІыфхэри къахэкІых, - eIo Людмилэ. — Ахэр дзэ къулыкъум дащырэ ныбжьыкІэхэр ары. Сымэджэщым чІэлъхэр къахэкІымэ, яунагъо щыщ горэм къыІорэмкІэ икъэбархэр тэтхых, ау ежьым апэ Іизын къыІытэхы.

Джаш фэдэу ешъуакІохэр, кІэпым пыщагъэхэр зиунагъо

щыпсэухэрэм адэжь кІэтхыкІыжьакІор милицием иІофышІэ игъусэу Іухьанэу щыт. А пстэур къыдальытэзэ, кІэтхыкІыжьыпІэ участкэу N 19-м Іофыр щырагъэжьагъ. Алрэ участкэхэм афэдэу, мыщи сыхьатыр 8.00-м къыщегъэжьагъэу 19.00-м нэс хытшеалыхуІ дехеарпи

- ТиІофышІэхэм тицыхьэ атель, япшъэрыльхэр икъоу участкэм ипащэ. — НэмыкІ участкэхэм ауж зыкъидгъэнэщтэп, апэ тимышъыщтмэ.

Зыгу етыгъэу кІэтхыкІыжьыныр езыгъэжьагъэхэм гумэкІыгъоу яІэр зы — унэу зычІэсхэр къызэрамыгъэфабэрэр ары.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

Сурэтым итхэр: я 19-рэ къэлэ кІэтхыкІыжьыпІэ участкэм ипащэу Людмила Безгиновар, инспекторэу Людмила Силицкаяр, кІэтхыкІыжьакІоу Надежда Мигуновар.

<u>ПАРЛАМЕНТЫМ КЪЫРАТЫЖЬЫГЪЭ ДЖЭУАПХЭР</u>

Тызыхэт илъэсым игъэтхапэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм изэхэсыгъо щаштэгъагъ Урысыем и Олимпийскэ комитетрэ АНО-у «Я XXII-рэ Олимпийскэ ыкІи я ХІ-рэ Паралимпийскэ кІымэфэ джэгунхэу 2014-рэ илъэсым къалэу Шъачэ щык Гоштхэр» зыфи-Іорэм и Президентэу Д. Н. Чернышенкэмрэ ацІэкІэ республикэ парламентым къышІыгъэ джэпсальэр. Ащ къыщиІощтыгъ хы ШІуцІэ Іушъом къыгъэшІагъэм щыпсэурэ адыгэ (черкес) лъэпкъым итарихърэ икультурэ кІэнрэ Олимпиадэм иинформационнэ ыкІи икультурнэ программэ хъэтэпэмыхь щашІын, МОК-м и Олимпийскэ Хартие ипринципхэр аукъонхэ зэралъэк Іыштым зэригъэгумэк Іыхэрэр. Ащи изакъоп. Олимпийскэ джэгунхэм якъызэ-Іухын ыкІи якультурнэ программэ чІыпІэрыс лъэпкъхэр ахэгъэлэжьэгъэнхэр, 2000-рэ илъэсым — Сидней, 2002-рэ илъэсым — Солт-Лейк-Сити, 2010-рэ илъэсым Ванкувер зэращагъэпсыгъагъэм фэдэу, Олимпиадэм изэхэщэкІо хэгьэгубэмэ шэнышІу ащыхъугъ.

Зигугъу къэтшІыгъэ джэпсальэр гъэзетхэм къыхаутыгъагъ. Джырэблагъэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Анатолий Ивановым ыцІэкІэ Парламентым къылъы Гэсыгъэх Урысыем и Олимпийскэ комитет и ГъэцэкІэкІо директорэу М. М. Бариевымрэ АНО-у «Я XXII-рэ Олимпийскэ ыкІи я XI-рэ Паралимпийскэ кІымэфэ джэгунхэу къалэу Шъачэ 2014-рэ илъэсым щыкІощтхэр» зыфиІорэм и Президентэу Д. Н. Чернышенкэмрэ къатыжьыгъэ джэуапхэр.

«Урысыем и Олимпийскэ комитет Адыгэ Республикэм и Парламент иджэпсалъэ зэхифыгъ ыкІи я XXII-рэ Олимпийскэ ыкІи я XI-рэ Паралимпийскэ кІымэфэ джэгунхэу къалэу ным» — щыхегъэунэфыкІы АНО-у «Шъачэ — 2014»-м ИзэхэщэкІо комитет» и Президентэу Д. Н. Чернышенкэм Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм къыфигъэхьыгъэ джэуапым.

Джащ фэдэу ащ иписьмэ къыще Io Олимпиадэм икультурнэ программэ епхыгъэу тихэгъэгу -ыфо мехфвахашефев е Ппы Ри гъуабэ зэращызэрахьащтыр.

КЪАДЫРАГЪЭШТ

Шъачэ 2014-рэ илъэсым щыкІощтхэм якультурнэ программэ епхыгъэу черкесхэм (адыгэхэм) -еатоатеатсатеан не Ган ахифатк ным Парламентыр кІэщакІо зэрэфэхъугъэм къыдырегъаштэ. КъэшъуІэтыгъэ темэм Олимпийскэ комитетэу «Шъачэ — 2014»рэ зыфиІорэм и ЗэхэщэкІо комитет зэрифэшъуашэу къызэрекІолІэщтым сицыхьэ тель», къыще ОКР-м и Гъэцэк Іэк Іо директорэу М. М. Бариевыр зыкІэтхэжьыгъэ джэуапым.

«Черкесхэм (адыгэхэм) ятарихъ ыкІи якультурнэ кІэн Олимпийскэ джэгунхэм къащыгъэльэгъогъэн зэрэфаем сехъырэ--оахынеатит еТ ... Те тилъэныкъо кІэ къыдетэгъаштэ адыгэ (черкес) лъэпкъым итарихърэ икультурнэ кІэнрэ Джэгунхэм къащыжъугъэлъагъо зэрэшъушІоигъом, тыщэгугъй тапэкІи шІуагъэ хэлъэу тызэдэлэжьэАхэм азыфагу хэушъхьафыкІыгъэ чІыпІэ щеубыты лъэпкъ спорт зэфэшъхьафхэмрэ лъэпкъ творчествэмрэ яфестивалэу «Кавказ джэгунхэр» зыфиІорэм. Ащ гухэльэу ыгъэнафэрэр Урысыем ирегион зэфэшъхьафхэм ыкІи хы ШІуцІэ бассейнэм къыхиубытэрэ къэралхэм ямежкультурнэ ыкІи ямежэтническэ зэпхыныгъэхэр гъэпытэгъэнхэр ары. Черкес (адыгэ) лъэпкъым итарихъ ыкІи икультурнэ кІэн фестивалым итематикэ диштэ штышкъэу ылъытэзэ, илъэс къэс зэхащэрэ фестивалэу «Кавказ джэгунхэр» зыфи Оурысые Федерацием и Правительствэ 2010-рэ ильэсым мэкъуогъум и 30-м ышІыгъэ унашъомкІэ агъэнэфагъэм и ЗэхэщэкІо комитетэу А. Г. Хлопониныр зитхьэматэм зыфэгъэзэгъэныр Д. Н. Чернышенкэм Парламентым игьо къыфельэгъу.

СЭХЪУТЭ Нурбый.

<u>ТИЦІЫФ ЦІЭРЫІОХЭР</u> =

ТыпфэгушІо, Зау

КультурэмкІэ ыкІи искусствэмкІэ Дунэе академием ищытхъуцІэу «Виват, Маэстpo!» зыфиІорэр Урысыем культурэмкІэ изаслуженнэ ІофышІэу, Адыгэ Республикэм искусствэхэмкІэ изаслуженнэ ІофышІэшхоу, АР-м и Къэралыгьо филармоние идиректор шъхьаІэу Хъот Заур къыфаусыгъ.

Культурэмрэ искусствэмрэ хэхъоныгъэ ягъэшІыгъэным, цІыфмэ дунэеепльыкІэ тэрэз яІэным ыкІи ныбжьыкІэхэр лъэхъаным диштэу пІугъэнхэм фэшІ филармонием Іофэу ышІэрэм осэ ин къыфашІыгъ, «Национальное достояние-2010» зыфиГорэ иГэр къыфаусыгъ.

Дунэе академиерэ республикэм и Къэра-

лыгъо филармониерэ зэгъусэхэу «Добрая песня России-2010» зыфи Торэр шэк Гогъу мазэм Мыекъуапэ щызэхащэнэу зэзэгъыныгъэ зэдашІыгъ.

Тигъэзет иныбджэгъушІоу Культурэмрэ искусствэмрэ я Хьот Заур щытхъуц экъызэрэ-

фаусыгъэм пае тыфэгушІо, культурэмрэ искусствэмрэ и ахьэу ахишІыхьэрэмкІэ Адыгеир дунаим нахышоу щаригъэшІэнэу фэтэІо. Опсэу, Заур! Тхьэм бэ-

САХЬИДЭКЪО Нурбый. Сурэтым итыр: Хьот Заур.

Операциеу «Трактор»

жьагъэу чъэпыогъум и 17-м нэс Адыгэ Республикэм профилактическэ Іофтхьабзэу «Трактор» зыфиІорэр щэкІо. Мэкъумэщ техникэм ыпкъ къикІэу гъогухэм авариехэр къащымыхъунхэр ары ащ пшъэрылъэу иІэр.

ИкІыгъэ илъэсым ащ фэдэ Іофтхьабзэу республикэм щызэхащагъэм ишТуагъэ къэкТогъагъ. Операциер ок Гофэ Гостехнадзорым ыкІи ГИБДД-м яІофышІэхэм трактор ыкІи нэмыкІ мэкъумэщ техникэ 2300-рэ фэдиз ауплъэкІугъ. Транспортыр бгъэфедэнкІэ щынэгъончъэу щымытэу ахэм үцүгъүн 120-рэ къыхагъэщыгъ, машинэ 64-р шапхъэхэм адиштэщтыгъэп, 52-мэ тыкъэзыуцухьэрэ дунаим зэрар рахыщтыгъ, 6-мэ яводительхэр ешъогъагъэх. Административнэ

Іоныгьом и 20-м къыщегьэ- пшъэдэк Іыжь нэбгырэ 208-мэ, ащаукъуагъэу къыхагъэщыгъ ІэнатІэ зиІэу, техникэм изытет фэгъэзэгъэ нэбгырэ 16-ми ащ фэдэ пшъэдэкІыжь арагъэхьыгъ.

Іофтхьабзэхэу «Скоростыр», «Щынэгьончьагьэм ибгырыпх»

Іоныгъом и 15-м къыщегъэжьагъэу и 29-м нэс Адыгеим игъогухэм профилактическэ Іофтхьабзэхэу «Скоростыр» ык и «Шынэгъончъагъэм ибгырыпх» зыфиІохэрэр ащыкІуагъ. Скоростым ишапхъэхэр амыукъонхэм ахэр фэгъэхьыгъагъэх.

Іофтхьабзэм игъом ДПС-у N 1-м иротэ иІофышІэхэм Мыекъуапэ ыкІи Мыекъопэ районым уцугъо 2558-рэ шапхъэхэр Ахэм ащыщэу 1069-р — скоростым, 48-р щынэгъончъагъэм ибгырыпх япхыгъагъ. Бгырыпхыр шІокІ имыІ у агъэфедэщтыгъэмэ, иІыфэу гъогум текІуадэрэр нахь мэкІэ хъущтгъагъэ.

Илъэсэу кІорэм республикэм аварие 24-рэ щагъэунэфыгъ водителэу ахэр зыпкъ къикІыгъэхэр бгырыпхыхэмкІэ емыпхыгъагъэхэу. Ахэм нэбгыри 8 ахэк Годагъ, 27-мэ шъобжхэр ахахыгъэх.

АР-мкІэ МВД-м и ГИБДД и ДПС ихэушъхьафыкІыгъэ батальон водительхэм закъыфегъазэ гъогум щысакъынхэу, ежьхэми -еф естынеТышк имефехешьфесакъынхэу.

ПІАТІЫКЪО Ичрам. Милицием иподполковник.

КІэтхыкІыжьыныр рагъэжьагъ!

Къэралыгъо статистикэм и Федеральнэ къулыкъу ичІыпІэ органэу Адыгэ Республикэм щыІэм (ыужыкІэ «Адыгеястат» тІозэ тшІыщт) мы блокыр зыкІызэхигъэуцуагъэр цІыфым иІофшІэн зыфэдэр, 2010-рэ илъэсым Урысыем исжеле желение ж «Адыгеястатым» шъуиупчІэхэм джэуапхэр къаритыжьыщт. КъэралыгъомкІэ, регионымкІэ, цІыф пстэумкІи кІэтхыкІыжьыным мэхьанэу иІэр къафэтІотэщт.

Урысыем исхэм якІэтхыкІыжьын ишІуагъэкІэ цІыф пчъагъзу къзралыгъом щыпсзурэр зыфэдизыр, Урысые Федерацием ичТыналъэ ахэр зэрэщыгощыгъэхэр, лъэпкъэу зыщыщхэр, лъэпкъыбзэу яГэхэр, ягъэсэныгъэ зыфэдэр, социальнэ-экономическэ хэхъоныгъэу тапэкІэ хэгъэгум ышІын ылъэкІыщтыр тшІэнхэм иамалхэр къытитыщт.

КІэтхыкІыжыным къыгъэлъэгьощт кІэуххэр къэралыгъо органхэм ящык Іэгъэщтых бюджетыр зыфэдэщтым иплан зэхэгъэуцогъэнымкІэ пІэлъэ кІыхьэхэм ателъытэгъэ проектхэр ихъухьэгъэнымкІэ ыкІи социальнэ-экономическэ политикэу хэгъэгур зэрыгъозэщтыр гъэнэфэгъэнымкІэ кІэтхыкІыжьыным ильэхьан цІыфхэм упчІэхэу араты хабзэхэм афэдэх афагъэуцухэрэр — аныбжь зыфэдэр, шъхьэгъусэ яІэмэ, ягъэсэныгъэ зыфэдэр, сабыеу яІэ пчъагъэр, лъэпкъэу зыщыщхэр, бзэу ашІэхэрэр, зыщыпсэухэрэр, яунэ-псэупІэхэм язытет, ІофшІэнэу зыпылъхэр, хахъоу яІэхэм якъэкІуапІэхэр, нэ-

Урысыем щыпсэурэ цІыфхэм якІэтхыкІыжьын чъэпыогъум и 14-м къыщегъэжьагъэу и 25-м нэс кІощт. Ащ икІэуххэр 2011-рэ ильэсым имэлыльфэгъу мазэ нэс зэфахьысыжьыщтых. ЗэкІэльыкІокІэ гъэнэфагъэ хэлъэу кІэтхыкІыжьыным икІ уххэр официальнэу къыхаутызэ ашІышт. КІ эуххэм яаужырэ том 2013-рэ илъэсым иикІыгъо къыдагъэкІыщт.

Ти Урысые Федерацие итарихък і мы к і этхык і ыжьыныр ятІонэрэу щыт. Ащ икІэуххэр хэгъэгумкІэ мэхьанэшхо зиІэ экономикэ ІофыгъохэмкІэ, ахэм ащыщэу кризисым зэрэхэкІыжьыщт гъогухэм якъыхэгъэщынкІэ, къызфигъэфедэщтых. Лъэпкъ проектхэм якІ эуххэм лъэшэу анаІэ атырагъэтыщт. Хэгъэгум щы Іэк Іэ-псэук Іэу илтым дунэе экономическэ кризисым ифэмэ-бжымэу тырихьагъэр къэзыушыхьатырэ цифрэхэр къытІэкІэхьащтых.

ШІошъхьуныгъэ фытиІ кІэтхыкІыжынэу кІорэм икІэуххэм Урысыем кризисыр къызэринэкІынымкІэ, къыкІэлъыкІошт илъэсхэм тиціыфхэм ящы іэкіэ-псэукіэ нахыышіу хъунымкіэ

ишІуагъэ къэкІонэу.

Къэралыгъор цІнф пчъагъэу хэгъэгум исым икІэтхыкІыжьын пыльмэ, ащ къикІырэр стратегическэ гухэльхэр льегъэкІуатэхэу, тапэкІэ тищыІакІэ зыфэдэ хъущтым егупшысэў ары. ЦІыфхэм якІэтхыкІыжьын — ар къэралыгъом ежь изакъоу иІофэу шытэп. Урысыем кІэтхыкІыжьынэу щыкІорэм икІэуххэр дунаим цІыфэу щыпсэухэрэм якІэтхыкІыжыын щыщ Іахьэу хъущт. Урысые империем щыпсэурэ цІыфхэм япчъагъэ икІэтхыкІыжьын апэрэу зызэхащэгъагъэр 1897-рэ илъэсыр ары. А зэзакъор ары кІэтхыкІыжьыныр Урысыем зэрэщызэхащэгъагъэр. Ащ лъапсэ, программэ фэхъугъагъэр зэльашІэрэ урыс шІэныгъэлэжьэу Петр Петрович Семенов— Тян-Шанскэм проектэу зэхигъэуцогъагъэр ары. А кІэтхыкІыжьыным зы мэфэ закъу ыкъудыигъэр. 1897-рэ илъэсым цІыфхэм якІэтхыкІыжьынэу щыІагъэр я XIX-рэ лІэшІэгъум икІэух Урысыем цІыф пчъагъэу ыкІи лъэпкъэу исыгъэхэм шъыпкъагъэ хэлъэу яхьылІэгъэ даннэхэм атетэу зэхэгъэуцогъагъ.

1917-рэ илъэсым щы Іэгъэ Октябрьскэ революцием ыуж апэрэу цІыфэу къэралыгъом исхэм якІэтхыкІыжьын зыщы Гагьэр 1920-рэ ильэсым ишышъхьэ Іу ары. Хэгьэгум ичІыналъэ щыщ процент 72-р ары кІэтхыкІыжьыным къыхиубытэгъагъэр, сыда пІомэ хэгъэгум ирайонхэм заор ащыкІощтыгъэ.

1926-рэ ильэсым итыгьэгьэзэ мазэ апэрэ Всесоюзнэ кІэтхыкІыжыныр щыІагъ. 1937-рэ илъэсым ищылэ мазэ щыІэгъэ кІэтхыкІыжьыныр революциер зытекІогъэ илъэсым ыуж апэрэу щыГэгъэ кГэтхыкГыжьынэу зы мафэкГэ рагъэкІокІыгъэм упчІэу щагъэуцугъагъэхэр нахь кІэкІыгъэх, джэуапэу къатыжьыгъэхэри шъыпкъэм нахь пэблагъэх. Ау кІэтхыкІыжыныр зэрэзэхащагьэр мытэрэзэу алъытагъ...

Джырэ Урысыем апэрэ кІэтхык і ыжьыныр 2002-рэ ильэсым чьэпыогъум и 9 — 16-м щыІагъ. Хэгьэгум щыпсэухэрэм янахьыбэм анкетэм итыгъэ упчІэхэм ащыщэу 11-м джэуапхэр къаратыжьыгъэх, цІыфхэм языплІанэм упчІэ 13-м джэуапхэр къаратыжьыгъэх. Щыфышъхьэ пчъагъэу исымкІэ УФ-м дунаим яблэнэрэ чІыпІэр щиІыгьыгь — миллиони 145,2-рэ.

1989-рэ илъэсым кІэтхыкІыжьынэу щыІагъэм къызэриушыхьатыгъэмкІэ, Адыгеим ичІынальэ чылэгъо псэупІэхэм нэбгырэ мин 207-рэ адэсыгъ, гурытымкІэ чылагъом щыпсэущтыгъэр нэбгырэ 899-рэ. 2002-рэ илъэсым Адыгэ Республикэм къоджэ псэуп Зу 217-рэ итыгъ, ахэм нэбгырэ мин 204,6-рэ ащыпсэущтыгь, гурытымкІэ чылагьом нэбгырэ 943-рэ дэсыгь.

Тэгугъэ мы илъэсым рекІокІырэ кІэтхыкІыжьыным мэхьанэу иІэр къыдальытэзэ, тиреспубликэ зыныбжь икъугъэу щыпсэухэрэр зэкІэ ащ хэлэжьэнхэу.

ХЬАШЭШЭ Мухьдин.

ГЪЭТЭРЭЗЫЖЬЫН

Чъэпыогъум и 2-м къыдэкІыгъэ гъэзетым ия 9-рэ нэкІубгьо ит сурэтэу Теуцожь Анзаур зыкІэтхагьэм хэукъоныгъэ хэхъухьагъ. Ащ кІэтхэгъэнэу щытыгъэр Ціыкіу Сэфэрбый.

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхьоныгьэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Къэралыгъо фэlo-фашlэхэр афэгъэцэкlэгъэнхэмкlэ Адыгэ Республикэм loфшlэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкlэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Вакцинацием ыуж зипсауныгъэ зэщыкъоныгъэ фэхъугъэ цІыфхэм зэтыгъо къэралыгъо ІэпыІэгьоу аратыщтымрэ мазэ къэс ахъщэ компенсациеу аlэкlагьэхьащтымрэ» зыфиlорэм зэхъокlыныгъэ фэшlыгъэным фэгъэхьыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет щэ компенсациеу аІэкІагъэхьащтымрэ» зыфиІорэм иунашъоу N 143-р зытетэу «Къэралыгъо фэІо-фашІэхэм альэныкьокІэ административнэ регламентхэр зэрэзэхагъэуцохэрэ ыкІи зэраухэсыхэрэ шІыкІэм ехьылІагь» зыфиІоу 2007-рэ ильэсым шышъхьэІум и 13-м аштагъэм тегъэпсыхьагъэу унашъо сэшІы:

1. Къэралыгъо фэІо-фашІэхэр афэгъэцэкІэгъэнхэмк Гэ Адыгэ Республикэм Іофш Гэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкІэ и Министерствэ и Административнэ регламентэу «Вакцинацием ыуж зипсауныгъэ зэщыкъоныгъэ фэхъугъэ цІыфхэм зэтыгъо къэралыгъо ІэпыІэгъоу аратыщтымрэ мазэ къэс ахъмы къыкІэльыкІорэ зэхьокІыныгъэр фэшІыгьэнэу:

«Административнэ регламентым къыдилъытэрэ положениехэр заукъохэкІэ е хабзэу щыІэм тегъэпсыхьагъэу къазыдэмызекІохэкІэ, яфитыныгъэхэр зэраукъуагъэхэм епхыгъэу телефонхэу зэрэтеон алъэкІыщтхэм яномерхэр аГэкГэгъэхьэгъэнхэу».

2. Къэбар-правовой отделым (З. А. Шъхьэлахъом): Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ

хэхъоныгъэмрэк Іэ и Министерствэ исайт мы унашьор къыригъэхьанэу, гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ къыдэкlырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиІорэм къыхаригъэутынэу;

Урысые Федерацием исубъектхэм яправовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае мы унашьор Урысые Федерацием юстициемкІэ и Министерствэ и Гъэ Іорыш Іап І эу Адыгэ Республикэм щыІэм фигъэхьынэу.

3. Мы унашъом игъэцэкІэн зэрэкІорэм иуплъэкІун сэ сшъхьэкІэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ, шышъхьэІўм и 27-рэ, 2010-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкІэ и Министерствэ иунашъу

Республикэ зэнэкъокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиlорэр зэхэщэгъэным ыкlи Урысые зэнэкъокъоу «Врач анахь дэгъур» зыфиюрэм хэлэжьэщтхэр къыхэхыгъэнхэм яхьылагъ

Урысые Федерацием псауныгъэм икъэухъумэнкІэ ыкІй социальнэ хэхъоныгъэмкІэ и Министерствэ иунашъоу N 77-р зытетэу «Урысые зэнэкъокъоу «Врач анахь дэгъур» зэхэщэгъэным ехьылІагъ» зыфиІоу 2010-рэ ильэсым мэзаем и 10-м аштагъэмрэ Адыгэ Республикэм и Президент и Указэу N 137-р зытетэу «Республикэ зэнэкъокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиІоу 2009-рэ илъэсым шэкІогъум и 24-м аштагъэмрэ гъэцэк Гагъэ хъунхэм пае, джащ фэдэу врач сэнэхьатым уасэу фашІырэм, обществэм ащ чІыпІэу щиубытырэм имэхьанэ зыкъягъэІэтыгъэным, Адыгэ Республикэм и Іэзэп Іэ-профилактическэ учреждениехэм яврач анахь дэгъухэр къэгъэнэфэгъэнхэм апае унашъо сэшІы:

1. Республикэ зэнэкъокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиІорэр зэхэщэгъэным ыкІи Урысые зэнэкъокъоу «Врач анахь дэгъур» зыфиІорэм хэлэжьэцтхэр къыхэхыгъэнхэм афэгъэхьыгъэ Положениер

ухэсыгъэнэу.

- 2. Республикэ зэнэкъокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиІорэр зэхэщэгъэным ыкІи Урысые зэнэкъокъоу «Врач анахь дэгъур» зыфиІорэм хэлэ-жьэщтхэр къыхэхыгъэнхэмкІэ республикэ комиссием хэтыщтхэр ухэсыгъэнхэу.
 - 3. Республикэ зэнэкъокъоу «Илъэсым иврач анахь щэрэм:

дэгъу» зыфиІорэр зэхэщэгъэным ыкІи Урысые зэнэкъокъоу «Врач анахь дэгъур» зыфиІорэм хэлэжьэщтхэр къыхэхыгъэнхэм афытегъэпсыхьэгъэ зэнэкъокъур илъэс къэс зэхащэзэ ашІынэу.

4. Республикэ зэнэкъокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиІорэм текІоныгъэр къыщыдэзыхыгъэмрэ ащ илауреат хъугъэхэмрэ Урысые зэнэкъокъоу «Врач анахь дэгъур» зыфиІорэм хэлэжьэнхэу агъакІохэзэ

5. Муниципальнэ образованиехэм яадминистрациехэм псауныгъэм икъэухъумэнкІэ ягъэІорышІапІэхэм яорганхэм япащэхэм, псауныгъэм икъэухъумэн фэгъэзэгъэ учреждениехэм яврач шъхьа Іэхэм:

5.1. Илъэсэу итым ишэкІогъу мазэ и 15-м шІомыкІэу республикэ зэнэкъокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиІорэм хэлэжьэщтхэр къыхахыхэзэ ашІынэу, нэужым Урысые зэнэкъокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиІорэм хэлэжьэщтхэр агъэунэфынхэу.

5.2. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкІэ и Министерствэ кадрэ ыкІи правовой ІофхэмкІэ иотдел чъэпыогъум и 20-м нэс зэнэкъокъум хэлэжьэщтхэм афэгъэхьыгъэ документхэр къырахьылІэнхэу.

6. Республикэ комиссиеу зэнэкъокъум пае зэха-

6.1. Илъэсэу итым ишэкІогъум и 15-м шІомыкІэу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиІорэ цІэр афэгъзшъошогънымкІэ зэнэкъокъум икІэуххур зэфихьысыжьынхэу ыкІи а цІэ лъапІэр къэзылэжьыгъэм фигъэшъошэнэу.

6.2. ТекІоныгъэр къыдэзыхыгъэхэм ядокументхэр илъэсэу къихьэрэм гъэтхапэм и 5-м шІомыкІэу Гупчэ комиссием (къ. Москва) ІэкІигъэхьанхэу.

7. Адыгэ Республикэм псауныгъэм икъэухъумэнкІэ и Министерствэ иунашъохэу N 388-р зытетэу «Республикэ зэнэкъокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиІоу 2009-рэ илъэсым жъоныгъуакІэм и 18-м, N 864-р зытетэу «Республикэ зэнэкъокъоу «Илъэсым иврач анахь дэгъу» зыфиІорэр зэхэщэгъэным фэгъэхьыгъ» зыфиІоу 2009-рэ илъэсым жъоныгъуакІэм и 18-м аштагъэм зэхьокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэм фэгъэхьыгъ» зыфиІоу аштагъэхэм кІуачІэ ямыІэжьэу лъытэгъэнэу.

8. Мы унашъом игъэцэкІэн зэрэкІорэм иуплъэкІун сэ сшъхьэкІэ зыфэсэгъазэ.

Министрэу НАТХЪО Разыет

къ. Мыекъуапэ, Іоныгъом и 14, 2010-рэ илъэс N 657

Адыгэ Республикэм архитектурэмрэ къэлэгъэпсынымрэк Іэ и Комитет иунашъу

ЧІыгу Іахьыр къуаджэу Тыгъургъой игъунапкъэхэм ахэгъэхьэгъэным ехьыліагъ

Муниципальнэ образованиеу «Лъэустэнхьэблэ къэлэ псэупІэр» зыфиІорэм иадминистрацие ипащэ иджэпсальэ диштэў, Федеральнэ законэў N 191-р зытетэў «Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкІэ и Кодекс кІуачІэ иІэ шІыгъэным ехьылІагъ» зыфиІорэм ия 4.1-рэ статья тегъэпсыхьагъэу унашьо сэшІы:

1. ЧІыгу Іахьэу «Промышленностым, энергетикэм, транспортым, связым, телевидением, щынэгъончъагъэм, космос ІофшІэным ищыкІагьэхэр егъэгьотыгъэнхэм ыкІи нэмыкІ мэхьанэ зиІэ гухэлъхэм апае чІыгухэр» зыфиІорэ купым хахьэу, кадастрэ номерэу 01:06:2500001:421-р зиГэ, квадратнэ метрэ 30307-рэ хъурэ, Адыгэ РеспубликэмкІэ Теуцожь районым икъуаджэу Тыгъургъой ылъэныкъокІэ щыІэр Адыгэ Республикэм и Теуцожь район къыхиубытэрэ муниципальнэ образованиеу «Льэустэнхьэблэ къэлэ псэупІэр» зыфиІорэм хэхьэрэ къуаджэу Тыгъургъой игъунапкъэхэм ахэгъэхьэгъэнэу.

2. Мы унашьом иа 1-рэ пункт зигугъу къышІырэ чІыгу Іахьыр цІыфхэм яунэе транспорт зычІэтыщт гаражхэр шашІынхэу гъэнэфэгъэнэу.

3. Амыгъэкощырэ мылъкур кадастрэ къэралыгъо учет шІыгъэным фэгъэзэгъэ федеральнэ органым ищыкІэгъэ зэхъокІыныгъэхэр фишІынхэм пае мы унашъом зыкІатхэхэрэм ыуж мэфи 5-м нахьыбэ тырамыгъашІэу ІэкІагъэхьанэу.

4. ЗыкІатхэхэрэм ыуж ІофшІэгъу мэфэ 30-м къыкІоцІ мы унашъом икопие муниципальнэ образованиеу «Лъэустэнхьэблэ къэлэ псэупІэр» зыфиІорэм иадминистрацие ІэкІэгъэхьэгъэнэу.

5. Мы унашъом игъэцэкІэн зэрэкІорэм иуплъэкІун сэ сшъхьэкІэ зыфэсэгъазэ.

6. Официальнэу къызщыхаутрэ мафэм щыублагьэу мы унашъом кІуачІэ иІэ мэхъу.

Комитетым итхьаматэу О. И. БАКЛАНОВА къ. Мыекъуапэ,

Іоныгъом и 14, 2010-рэ илъэс N 5

Адыгэ Республикэм архитектурэмрэ къэлэгъэпсынымрэк Іэ и Комитет иунашъу

ЧІыгу Іахьыр къуаджэу Тыгъургъой игъунапкъэхэм ахэгъэхьэгъэным ехьыліагъ

Муниципальнэ образованиеу «Лъэустэнхьэблэ къэлэ псэупІэр» зыфиІорэм иадминистрацие ипащэ иджэпсалъэ диштэу, Федеральнэ законэу N 191-р зытетэу «Урысые Федерацием къэлэгъэпсынымкІэ и Кодекс кІуачІэ иІэ шІыгъэным ехьылІагь» зыфиІорэм ия 4.1-рэ статья тегъэпсыхьагъэу унашъо сэшІы:

1. ЧІыгу Іахьэу «Промышленностым, энергетикэм, транспортым, связым, телевидением, щынэгъончъагъэм, космос ІофшІэным ищыкІагъэхэр егъэгъотыгъэнхэм ыкІи нэмыкІ мэхьанэ зиІэ гухэлъхэм апае чІыгухэр» зыфиІорэ купым хахьэу, кадастрэ номерэу 01:06:2500001:420-р зиГэ, квадратнэ метрэ 179694-рэ хъурэ, Адыгэ РеспубликэмкІэ Теуцожь районым

икъуаджэу Тыгъургъой ылъэныкъокІэ щыІэр Адыгэ Республикэм и Теуцожь район къыхиубытэрэ муниципальнэ образованиеу «Лъэустэнхьэблэ къэлэ псэүпІэр» зыфиІорэм хэхьэрэ къуаджэу Тыгъургъой игъунапкъэхэм ахэгъэхьэгъэнэу.

2. Мы унашъом на 1-рэ пункт зигугъу къышІырэ чІыгу Іахьыр цІыфхэр зыщыпсэущтхэ унэхэр щашІынхэу гъэнэфэгъэнэу.

3. Амыгъэкощырэ мылъкур кадастрэ къэралыгъо учет шІыгъэным фэгъэзэгъэ федеральнэ органым ищыкІэгъэ зэхъокІыныгъэхэр фишІынхэм пае мы унашъом зыкІатхэхэрэм ыуж мэфи 5-м нахьыбэ тырамыгъашІэу ІэкІагъэхьанэу.

- 4. ЗыкІатхэхэрэм ыуж ІофшІэгъу мэфэ 30-м къыкІоцІ мы унашъом икопие муниципальнэ образованиеу «Лъэустэнхьэблэ къэлэ псэупІэр» зыфиІорэм иадминистрацие ІэкІэгъэхьэгъэнэу.
- 5. Мы унашъом игъэцэкІэн зэрэкІорэм иуплъэкІун сэ сшъхьэкІэ зыфэсэгъазэ.
- 6. Официальну къызщыхаутру мафэм щыублагъу мы унашъом кІуачІэ иІэ мэхъу.

Комитетым итхьаматэу О. И. БАКЛАНОВА къ. Мыекъуапэ,

Іоныгъом и 14, 2010-рэ илъэс

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Кіэлэціыкіухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм художественнэ творчествэмкіэ яя ІІІ-рэ республикэ фестивалэу «Шаг навстречу!» зыфиюрэм изэхэщэн ехьыліагъ

Гухэлъ гъэнэфагъэ зиІэ республикэ программэу «Адыгеим икІэлэцІыкІухэр» зыфиІоу 2009 — 2010-рэ илъэсхэм ательытагъэм къыпкъырык Іырэ программэ гуадзэу «КІэлэцІыкІухэмрэ унагъомрэ» зыфиІорэр гъэцэк Гагъэ хъуным пае унашъо сэш Гы:

1. КІэлэцІыкІухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм художественнэ творчествэмкІэ яя III-рэ республикэ фестивалэу «Шаг навстречу!» зыфи орэм йзэхэщэн ехьыл Гэгъэ Положениер ухэсыгъэнэу.

2. Н. М. Абрэджым — кІэлэцІыкІухэм, бзылъфыгъэхэм ыкІи унагъом яІофхэмкІэ отделым ипащэ кІэлэцІыкІухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм художественнэ творчествэмкІэ яя ІІІ-рэ республикэ фестивалэу «Шаг навстречу!» зыфиІорэм изэхэщэн фэгъэзэгъэнэу.

3. 3. А. Шъхьэлахъом — къэбар-правовой отделым испециалист-эксперт шъхьа Гэ правовой актхэм яфедеральнэ регистрэ хагъэхьаным пае мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм зэ къйдэк Іырэ сборникэу «Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиІорэм къыхаригъэутынэу.

4. Мы унашъом игъэцэкГэн зэрэкГорэм иуплъэкГун сэ сшъхьэкІэ зыфэсагъазэ.

Министрэу Наталья ШИРОКОВА

къ. Мыекъуапэ, шышъхьэІўм и 30, 2010-рэ ильэс

КІэлэцІыкІухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм художественнэ творчествэмкІэ яя ІІІ-рэ республикэ фестивалэу «Шаг навстречу!» зыфиІорэм ехьылІэгьэ Положениер

1. Пстэуми афэгъэхьыгъэ положениехэр

Гухэль гъэнэфагъэ зиІэ республикэ программэу «Адыгеим икІэлэцІыкІухэр» зыфиІорэм тегъэпсыхьагъэу кІэлэцІыкІухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм художественнэ творчествэмкІэ яя III-рэ республикэ фестивалэу «Шаг навстречу!» зыфи орэр зэхащэ.

Мы фестивалыр 2010-рэ илъэсым шышъхьэІум и 30-м къыщегъэжьагъэу шэкІогъум и 11-м нэс кІошт.

2. Фестивалым гухэльэу ыкІи пшъэрыльэу

Гухэлъ шъхьа Ізу фестивалым и Ізр — к Ізлэц ІыкІухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм яхудожественнэ творчествэ хэхьоныгьэ егьэшІыгьэныр.

Пшъэрылъхэр:

1) кІэлэцІыкІухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэу сэнаущыгъэ зыхэлъхэр къыхэгъэщыгъэнхэр ыкІи творческэ ІофшІэным хагъэлажьэхэзэ щыІэныгъэм нахь хэгьозэнхэмкІэ амалхэр ягьэгьотыгьэнхэр;

2) кІэлэцІыкІухэр общественнэ щыІакІэм нахы фытегъэпсыхьэгъэнхэр, ятворческэ амалхэм хэхьоныгъэ зэрашІыщтым фэгъэхьазырыгъэнхэр;

- 3) кІэлэцІыкІухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм щыІэныгъэм къыгъэуцурэ пшъэрылъхэр зэшІохыгъэнхэмкІэ, социальнэ лъэныкъомкІэ амалэу яІэхэр нахьышІу шІыгъэнхэмкІэ общественностым, джащ фэдэу искусствэм иІофышІэхэм, кІэлэегъаджэхэм, психологхэм ыкІи нэмыкІхэм анаІэ тырягъэдзэгъэ-
- 4) ащ фэдэ кІэлэцІыкІухэм нахь афэсакъынхэм, афэгумэк і ык зэхаш і ык і ык жыты за Іофтхьабзэхэр зехьэгъэнхэр;
- 5) кІэлэцІыкІухэм ятворческэ амалхэм нахь зягъэушъомбгъугъэным ны-тыхэри къыхэгъэлэжьэгъэнхэр.

3. Фестивалым изэхэщак Гохэр

Фестивалым изэхэщакІохэр: Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерств, мы министерствэм ичІыпІэ органхэр, Адыгэ Республикэм культурэмкІэ и Министерств.

4. Фестивалым иноминациехэр

Фестивалыр мыщ фэдэ номинациехэмкІэ кІощт:

- вокалыр (классическэр ыкІи эстраднэр);
- музыкальнэ Іэмэ-псымэхэр;
- хореографиер;
- художественнэ произведениехэм ащыщхэм къяджэнхэр, литературнэ творчествэр (прозэр, усэ-

5. Фестивалым хэлажьэхэрэр

Адыгэ Республикэм икІэлэцІыкІухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм ащыщхэу илъэси 5-м къыщегъэжьагъэу 18-м нэс зыныбжьхэр хэлэжьэн фитых.

Фестивалым нэбгырэ пчъагъэу хэлэжьэштыр: апэрэ кІэлэцІыкІу 52-рэ.

Фестивалым иапэрэ чэзыу хэлэжьэн алъэкІыщт зипсауныгъэ пыч фэхъугъэ кІэлэцІыкІухэр, джащ фэдэу творческэ самодеятельнэ коллективхэр, искусствэхэмкІэ кІэлэцІыкІухэм апае щыІэ учреждениехэм ыкІи еджапІэхэм ачІэсхэр ыкІи нэмыкІхэр.

ЯтІонэрэ чэзыум хэлэжьэн альэкІыщт фестивалым иапэрэ чэзыу анахь дэгъукІэ къыщыхагъэщыгъэ творческэ коллективхэр ыкІи нэбгырэ зырызхэр.

6. Фестивалыр зэрэкІощт шІыкІэр

Фестивалыр чэзыуитІоу зэхащэ:

1) апэрэ (къызщыхахыхэрэ) чэзыур;

2) ятІонэрэ (зэфэхьысыжь) чэзыур: галла-концертыр; кІэлэцІыкІухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм яІэшІагъэхэм якъэгъэлъэгъонэу «Си Адыгей. Сиду-

най. Сиунагъу» зыфиІорэр.

1) апэрэ чэзыур 2010-рэ илъэсым шышъхьэІум и 30-м къыщегъэжьагъэу чъэпыогъум и 25-м нэс Адыгэ Республикэм икъалэхэмрэ ирайонхэмрэ ащыкІощт, мы къыкІэльыкІохэрэр ащ хэхьэх: сэкъатныгъэ зиІэ кІэлэцІыкІухэм анахь сэнаущыгъэ ин зыхэлъхэр къахэгъэщыгъэнхэр, ахэм ятворчествэ, ядунэееплъыкІэ зыщыгъэгъозэгъэныр, анахь ІофшІэгъэ дэгъухэр къэгъэлъэгъуапІэм къырахьылІэнхэм пае къыхэхыгъэнхэр, зэнэкъокъухэр, концертхэр зэхэщэгъэнхэр. Апэрэ чэзыум хэлэжьэнхэу къалэхэмрэ районхэмрэ ямуниципальнэ образование пэпчъ кІэлэцІыкІуипшІ къыхахыщт.

Фестивалым иапэрэ чэзыу кІо зыхъукІэ Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ ичІыпІэ органхэм Адыгэ Республикэм икъалэхэмрэ ирайонхэмрэ ямуниципальнэ образованиехэм культурэмкІэ ягъэІорышІапІэхэр ягъусэхэу мы къыкІэлъыкІохэрэр зэшІуахых:

зэхэщэкІо комитетым хэтыщтхэр агъэнафэх; анахь дэгъухэм якъыхэхын фэгъэзэгъэщтхэр

рахъухьэх - къэбар жъугъэм иамалхэм Іофэу ашІагъэр къагъэлъагъо.

ЗэхэщэкІо комитетым мы къыкІэлъыкІохэрэр

кІэлэцІыкІухэу зипсауныгъэ пыч фэхъугъэхэм ащыщхэу анахь сэнаущыгъэ ин зыхэлъхэр къыхегъэщых;

фестивалым иятІонэрэ чэзыу хэлажьэхэрэм анахь дэгъухэр къахегъэщых;

галла-концертым хэлэжьэнхэм кІэлэцІыкІухэр фегъэхьазырых.

Фестивалым иапэрэ чэзыу къырахьыл Іэгъэ концерт номер ыкІи творческэ ІофшІэгьэ анахь дэгъухэр зэхэщэк о комитетым унашъоу ыш Іырэм тетк Іэ АР-м ІофшІэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ ІэкІегъахьэх галла-концертымрэ къэгъэльэгъуапІэмрэ ахэлэжьэнхэм пае. Я 3-рэ республикэ фестивалым хэлэжьэнхэм пае заявкэу къатыгъэхэм атегъэпсыхьагъэу коллективхэм ыкІи нэбгырэ зырызхэм къэбарэу апылъыр къырахьылІэ. Заявкэм игъусэнхэ фае къызэрэхъугъэр ыкІи къызщыхъугъэр къэзыушыхьатырэ тхылъым е паспортым, страховой свидетельствэм, сэкъатныгъэ зэри Гэр къэзыушыхьатырэ тхылъым якопиехэр.

2010-рэ илъэсым чъэпыогъум и 30-м бламыгъэкІэу документхэр къырахьылІэнхэ фае. Номинациехэу «вокалыр», «музыкальнэ Іэмэ-псымэхэр», «хореограеатехэтых фехноателестван е вымецеховы «финерований» сапестанный выменения DVD-р гъусэ къыфашІын фае.

Апэрэ чэзыум икТэухэу хъурэр АР-м ІофшТэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкІэ и Министерствэ ищытхьу тхыльхэмрэ шІухьафтынхэмрэ зэраратыжьыщтхэр ары.

2) ятІонэрэ чэзыур — зэфэхьысыжь кІэухыр ары, ар галла-концертымкІэ ыкІи кІэлэцІыкІухэм яІэшІагъэхэм якъэгъэльэгьонкІэ ухыгъэ мэхъу — 2010-рэ илъэсым шэкІогъум и 11-м.

Фестивалым творческэ номер 52-рэ къыщагъэлъэгъощт.

зестышог уоІтиахвІ дуысен еденоІтЯ:

кІэлэцІыкІу творчествэм къыхиубытэрэ ІэшІагъэхэм якъэгъэлъэгъон: шэкІым хэдыкІыгъэхэр, пхъэм тешІыхьагъэхэр, джэголъэ шъабэхэр, нэмыкІхэр. Мыщ пстэумкІи нэбгырэ 13 хэлэжьэщт, нэбгыри 8-р муниципальнэ образованиехэм къарыкІыщтых, нэбгыри 5-р — къалэу Мыекъуапэ щыпсэухэрэм ащыщых;

галла-концертыр номер 39-рэ мэхъу, муниципальнэ образование пэпчъ номер плІырыплІ, къалэу Мыекъуапэ — номери 7.

Адыгэ Республикэм ІофшІэнымрэ социальнэ хэхьоныгъэмрэкІэ и Министерствэ культурэмкІэ и Министерствэ игъусэу мы къыкІэлъыкІохэрэр

зэхэщэкІо комитетым хэтыщтхэр егъэнафэх;

- фестивалыр зэрэкІуагъэр къэбар жъугъэм иамалхэмкІэ къеты.

ЗэхэщэкІо комитетым:

- фестивалым хэлэжьэщтхэм къырахьыл Гэрэ заявкэхэр ештэх;
- галла-концертымрэ къэгъэлъэгъонымрэ зэхещэх;
- шэпхээ гъэнэфагъэу щыГэхэм къапкъырыкГызэ фестивалым текІоныгъэр къыщыдэзыхыгъэхэр къегъэнафэх.

7. Фестивалым мылькоу пэ Іухьащтыр

Гухэлъ гъэнэфагъэ зиІэ республикэ программэу «Адыгеим икІэлэцІыкІухэр» зыфиІоу 2010-рэ ильэсым тельытагъэм къыпкъырык і ыхэзэ Адыгэ Республикэм 2010-рэ илъэсымк і преспубликэ бюджет икъэкІуапІэхэм мылъкоу фестивалым пэІухьащтыр къахагъэкІы.

8. Анахь дэгъухэм шІухьафтынхэр зэрара-

ЗэхэщэкІо комитетым номинацие пэпчъкІэ атекІуагьэхэр къегьэнафэх. КІэлэцІыкІухэу а 1-рэ, я 2-рэ ыкІи я 3-рэ чІыпІэхэр зыубытыхэрэм дипломхэмрэ шІухьафтын лъапІэхэмрэ афагъэшъуашэх. Художественнэ творчествэмкІэ ІэшІагъэхэм якъэгъэльэгъонэу «Си Адыгей. Сидунай. Сиунагъу» зыфиІорэм хэлэжьагъэхэм щытхъу тхылъхэмрэ шІухьафтынхэмрэ аратыщтых.

Анахь чІыпІэ дэгъукІэ альытэхэрэм ахэмыхьагъэхэу галла-концертым хэлэжьагъэхэм щытхъу тхылъхытшешогшегара едмехнытфакуІш едмех.

Адыгэ Республикэм архитектурэмрэ къэлэгъэпсынымрэк Іэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм архитектурэмрэ къэлэгъэпсынымрэкІэ и Комитет иунашьоў N 41-р зытетэу 2009-рэ ильэсым чъэпыогъум и 26-м аштагъэм зэхъокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэм фэгъэхьыгъэу унашъо сэшІы:

- 1. Адыгэ Республикэм архитектурэмрэ къэлэгъэпсынымрэкІэ и Комитет иунашъоу N 41-р зытетэу 2009-рэ илъэсым чъэпыогъум и 26-м аштагъэм зэхьокІыныгъэхэр фэшІыгъэнхэм фэгъэхьыгъэ административнэ регламентым мы къыкІэльыкІорэ зэхъокІвныгъэхэр фэшІыгъэнхэу:
 - 1) я 47-рэ пунктым хэт гущы Гэхэу «мэфи 5» хэгъэхьогьэнэу:

зыфиІохэрэм ачІыпІэкІэ гущыІэхэу «ІофшІэгъу мэфи 5» зыфиІохэрэр тхыгъэнхэу;

- 2) я 49-рэ пунктым хэт гущы Іэхэу «мэфи 3-м емыхьоу» зыфи охэрэм ач Іып Іэк Іэ гущы Іэхэу «ІофшІэгъу мэфи 3-м емыхъоу» зыфиІохэрэр тхы-
- 3) я 73-рэ пунктым мыщ фэдэ къэГуакГэ зиГэ гущыІ эухыгъакІ эхэгъэхьогъэнэу:
- «Анахьыбэми ІофшІэгъу мэфи 2-м къырамы-
- 4) я 77-рэ пунктым мыщ фэдэ гущы Гухыгъак Гэ

«ИпІальэм зэрэзекІонхэ фаер зэрамыгьэцэкІагьэм е зэрищык Гагъэм тетэу зэрэзэш Гуамыхыгъэм фэгъэхьыгъэ материалхэр къазыІэкІэхьэгъэ мафэм къыщегъэжьагъэу ащ зигугъу къышІыхэрэр ІофшІэгъу мэфи 9-м нахьыбэ тырамыгъашІэу агъэцэкІэн фае.».

2. Мы унашъом игъэцэкІэн зэрэкІорэм иуплъэкІун сэ сшъхьэкІэ зыфэсэгъазэ.

Комитетым итхьаматэу О. И. БАКЛАНОВА къ. Мыекъуапэ,

Іоныгъом и 8, 2010-рэ илъэс N 36

Адыгэ Республикэм и Закон

Къулыкъушіагъэм пае пенсие афэгъэуцугъэным ехьыліагъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм 2010-рэ ильэсым бэдзэогьум и 28-м ыштагь

афэгъэуцугъэным ифитыныгъэхэр

1. Мы Законым ыгъэнэфэрэ шапхьэхэр загъэцакІэхэкІэ къулыкъушІагъэм пае пенсие афэгъэуцугъэным ифитыныгъэ я Урысые Федерацием игражданхэу къыкІэлъыкІорэ ІэнатІэхэр зезыхьагъэхэм:

1) 1996-рэ илъэсым игъэтхапэ и 1-м ехъул эу ык Іи (е) ащ ыуж Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІэнатІэхэр ренэу зезыхьагъэхэм, Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэкІырэ лэжьапкІэ зэратыштыгъэхэм (ыужкІэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІэнатІэкІэ

2) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо къулыкъушІэхэу къэралыгъо ІэнатІэ зезыхьагъэхэм, 1996-рэ илъэсым гъэтхапэм и 1-м ехъулГэу ыкІи (е) ащ ыуж Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием икъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ехьылІагъ» зыфиІорэм кІуачІэ иІэ хъуным ыпэкІэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо къулыкъу икъэралыгъо ІэнатІэхэр зезыхьагъэхэм (ыужкІэ гражданскэ къулыкъу ІэнатІэкІэ теджэщт);

3) Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием икъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ехьылІагъ» зыфиІорэм кІуачІэ иІэ зэхъу уж Адыгэ Республикэм икъэралыгьо гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ зезыхьагъэхэм (ыужкІэ

гражданскэ къулыкъу ІэнатІэкІэ теджэщт).

2. КъулыкъушІагъэмкІэ пенсие афагъэнафэ цІыфхэу ныбжым телъытагъзу ІофшІэнымкІэ е сэкъатныгъзу яІэмкІэ Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием ІофшІэнымкІэ ипенсиехэм яхьылІагъ» зыфиІорэм тегъэпсык Іыгъэ пенсие зыфагъэуцугъэхэм, ахэм ахэхьэх Урысые Федерацием и Законэу «Урысые Федерацием ІофшІэн щягъэгъотыгъэным ехьылІагъ» зыфиГорэм тегъэпсыкГыгъэу ныбжыым телъытагъэу нахы пасэу пенсие зыфагъэуцугъэхэр ыкІи пенсием игъусэу нэмык І федеральнэ законхэм, Адыгэ Республикэм ык Іи Урысые Федерацием инэмык субъектхэм язаконхэм ыкІи нэмыкІ норматив правовой актхэм, муниципальнэ правовой актхэм атегьэпсык ыгьэу пенсиехэр, ахьщэ хэгъэхъожьхэр, пенсиехэм къахагъэхьорэ ахъщэ тын, щэІэфэкІэ зэраІыгъыщт ахъщэ, хэгъэхъожь материальнэ Іэпы Іэгъу къызэрамытхэрэр.

3. ЦІыфхэу Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием икъэралыгъо пенсиехэр ятыгъэнхэм ехьылІагъ», Урысые Федерацием и Законэу «Дзэ къулыкъум, хэгъэгу кІоцІ ІофхэмкІэ органхэм, къэралыгьо мэшІогъэкІосэ къулыкъум, наркотикхэр ыкІи психотропнэ веществэхэр хэбзэнчъэу къызэрэрагъэкІокІыхэрэр зыуплъэкІурэ органхэм, уголовнэ гъэцэкІэкІо системэм иучреждениехэм ыкІи иорганхэм къулыкъур ащызыхыыгъэхэм, ахэм яунагъохэм ащыщхэм пенсие ятыгъэным ехьылІагъ» зыфиІохэрэм атегъэпсыкІыгъэу пенсие зыфагъэуцугъэхэм, нэмык Іфедеральнэ законхэм, Адыгэ Республикэм ыкІи Урысые Федерацием инэмыкІ субъектхэм язаконхэм ыкІи нэмыкІ норматив правовой актхэм, муниципальнэ образованием янорматив актхэм атегъэпсыкІыгъэу пенсие, ахъщэ хэгъэхъожь, пенсием къыхагъэхъожьырэ ахъщэ тын къызэратыхэрэм, щэІэфэкІэ аІыгъыщтхэу агъэнэфагъэхэм, хэгъэхьожь материальнэ ІэпыІэгъу къызэратыхэрэм зы Законым тегъэпсык Іыгъэу къулыкъуш Гагъэм к Іэ пенсие къыщетІогъэ ахыцэ тынхэр къаІамыхыжыыщтхэу агъэпсы, Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием ІофшІэнымкІэ ипенсиехэм яхьылІагъ» зыфиІорэм тетэу пенсиер зарагъэгъэуцукІэ.

4. Мы Законым ыгъэнэфэрэ лъэпсэ зэфэшъхьафхэм атегъэпсыкІыгъэу къулыкъушІагъэмкІэ пенсие аригъэгъэуцунэу гражданиным фитыныгъэ иІэмэ, ежь ишІоигъоныгъэкІэ къыхихыгъэ зы лъапсэм тегъэпсыкІыгъэу

пенсиер фагъэуцу.

Я 2-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм икъэралыгьо ІэнатІэхэр зезыхьагъэхэм къулыкъушІагъэм тельытэгьэ пенсие афэгьэуцугьэным шапхьэу пыль-

1. Мы Законым ия 6-рэ статья зэригъэнафэрэм тетэу зы илъэсым къыщымыкІэрэ стаж зиІэхэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІэнатІэ зезыхьагъэхэм къулыкъушІагъэм телъытэгъэ пенсие афагъэуцу фитыныгъэ пІалъэу яІэр зэраухыгъэм ыпкъ къикІэу ІэнатІэм ІуагъэкІыжьыгъэхэмэ (нахь пасэу зэрэІукІыжьыгъэхэри дыхэтэу), мытэрэзныгъэ зекІуакІэ зэрэзэрихьагъэм пае ІэнатІэм зэрэІуагъэкІыгъэр хэмытэу.

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІэнатІэ зы илъэсым нахь макІ у зезыхьагъэхэу фитыныгъэхэмкІ э пІальэу яІэр зэраухыгьэм фэші ІэнатІэм ІуагьэкІыжьыгъэхэм (нахь пасэу зэрэІукІыжьыгъэхэри дыхэтэу), мытэрэзныгъэ зекІуакІэ зэрэзэрахьагъэм фэшІ Іэнатіэм зэрэІуагъэкІыгъэхэр хэмытэу, ыкІи ыужкІэ Урысые Федерацием икъэралыгъо ІэнатІэ, Урысые Федерацием исубъект икъэралыгъо ІэнатІэ е муниципальнэ ІэнатІэ ренэу Іоф шІэгьэным тетэу зезымыхьагъэхэм; Урысые Федерацием икъэралыгъо къулыкъу икъэралыгъо ІэнатІэ, къэралыгъо къулыкъу ІэнатІэ,

А 1-рэ статьяр. КъулыкъушІагъэм пае пенсие Урысые Федерацием инэмык I субъектхэм якъэралыгъо къулыкъу икъэралыгъо ІэнатІэ, федеральнэ къэралыгъо гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ, Урысые Федерацием инэмык субъектхэм якъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ІзнатІз, муниципальнэ къулыкъу ІзнатІз зезыхьагъэхэм къулыкъушІагьэм тельытэгьэ пенсие афагьэуцу (Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІэнатІэ зэрэзэрахьэгъэ пІальэр зыфэдизыр къыдальытэзэ) мы Законым ия 7-рэ статья зэригъэнафэрэм тетэу стажыр илъэс 15-м къыщымык Іэрэмэ мы Законым гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ зезыхьагьэхэм къулыкъушІагьэмкІэ къахьыгъэ пенсиеу афагъэуцущтыр зыфэдизыщтэу ыгъэнафэрэм

> 3. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІзнатІз зы илъэсым нахь макІэу зезыхьагъэхэм ыкІи ыужкІэ Урысые Федерацием икъэралыгъо ІэнатІэ, Урысые Федерацием исубъектхэм якъэралыгъо ІэнатІэ е муниципальнэ ІзнатІз рензу Іоф шІзгъзным тетзу зезымыхьагъзхэм; Урысые Федерацием икъэралыгъо къулыкъу икъэралыгъо ІэнатІэхэр, Урысые Федерацием исубъектхэм якъэралыгъо къулыкъухэм якъэралыгъо ІэнатІэхэр, гражданскэ къулыкъу ІэнатІэхэр, Урысые Федерацием инэмыкІ субъектхэм якъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ІэнатІэхэр, муниципальнэ къулыкъу ІэнатІэхэр зезыхьагъэхэм гражданиным къызэрэхихыгъэм тетэу къулыкъушІагъэмкІэ пенсие фагъэуцун альэкІыщт къулыкъушІагьэу иІэм тегъэпсыкІыгъэу мы Законым гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ зэрэзэрахьагъэм пае пенсие афэгъэуцугъэнымкІэ шапхъэу ыгъэнафэрэм фэдизэу (Адыгэ Республикэм икъэралыгъо къулыкъу ІэнатІэ зэрэзэрахьагъэр зыфэдизыр къыдалъытэзэ) мы Законым ия 7-рэ статья зэригъэнафэрэм тетэу стажэу илъэс 15

Я 3-рэ статьяр. Къэралыгьо къулыкъу ІэнатІэ зезыхьагъэхэм къулыкъушІагъэу яІэмкІэ пенсие афэгьэуцугьэным шапхьэу пыльхэр

Къэралыгъо къулыкъу ІэнатІэ зезыхьагъэхэм къулыкъушІагъэу яГэмкІэ пенсие афагъэуцу мыщ фэдэ шапхъэхэр агъэцэкІагъэхэмэ:

1) мы Законым ия 7-рэ статья зэригъэнафэрэм тетэу къалъытэгъэ стажыр илъэс 15-м къыщымык Гэрэмэ;

2) 1996-рэ илъэсым гъэтхапэм и 1-м къыщыублагъэу Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием икъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ехьылІагъ» зыфиІорэм кІуачІэ иІэ хъуным ыпэрэ пІальэм къэралыгъо гражданскэ къулыкъу ІэнатІэм зэрэІуагъэкІыгъэр къыкІэлъыкІорэ шапхъэхэм адиштэу щытын фае:

а) Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэбзэ орган щымы Ізжь зэраш Іыгъэр е нэмык Ізу зэрагъэпсыгъэр, джащ фэдэу Адыгэ Республикэм зыцІэ къеІогъэ иорганхэм, ахэм яаппаратхэм якъэралыгъо къулыкъушІэхэм

яштат нахь макІэ зэрашІыгъэр;

б) Адыгэ Республикэм изаконодательствэ тегъэпсыкІыгъэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІэнатІэхэр зезыхьащтхэм яфитыныгъэхэр гъэцэк Іэгъэнхэм пае зэхащэрэ къэралыгъо къулыкъу ІэнатІэхэм зэраІуагъэкІыгъэхэр а цІыфхэм яфитыныгъэ пІалъэхэр зэраухыгъэхэм тегъэпсыкІыгъэн фае;

в) къэралыгъо къулыкъу ІэнатІэр зехьэгъэным пае Адыгэ Республикэм изаконодательствэ узышІокІы мыхьущт пІальэу ыгъэнафэрэм зэрэнэсыгъэхэр;

г) ипсауныгъэ изытет елъытыгъэу къэралыгъо къулыкъу ІэнатІэр зэрихьан ымылъэкІыштэу ыкІи къулыкъу ІэнатІэр зехьэгъэным ар пэрыохъу зэрэфэхъурэр къызэрэхагъэщыгъэр;

д) ныбжым е сэкъатныгъэу иІэм ялъытыгъэу пенсием зэрэкІорэм пае ІуагъэкІыжьыгъэу, джащ фэдэу зыІукІыжьыгъэ пІалъэм ехъулІэу ныбжыым е сэкъатныгъэм ателъытэгъэ пенсие къызэрэратырэм фэшІ ежь ишІоигъоныгъэкІэ ІукІыжьыгъэу щытын фае;

е) ежь къызэрезэгъыгъэм тетэу гражданскэ къулыкъушІэр нэмыкІ организацием иІэнатІэу къэралыгъо е муниципальнэ къулыкъу ІэнатІэхэм ахэмыхьэрэм зэрагъэкІуагъэр, агъэкІонэу зыкІэхъугъэр къэралыгъо пшъэрылъхэр гъэцэкІэгъэнхэр а организацием зэрэратыжьыгъэм паеч шытыгъэмэ:

3) къэралыгъо къулыкъу ІэнатІэм ІукІыжьыным ыпэкІэ къэралыгъо къулыкъу ІэнатІэр мэзэ 12-м къыкІоцІ зэрихьагъэмэ, мы статьям ия 2-рэ пункт иподпунктэу «а»-м ыгъэнэфэрэ телъхьап Іэхэм адиштэу ІуагъэкІыгъэмэ — мэзэ 12-р текІыфэкІэ; мы статьям ия 2-рэ пункт ыгъэнэфэрэ телъхьап Іэм тетэу къэралыгьо къулыкъу ІзнатІзм ІуагъэкІыгъэмэ — Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэбзэ орган а къэралыгъо ІэнатІэр зыхагъэхьагъэм къыщыублагъэу мэзэ 12 текІыфэкІэ.

Я 4-рэ статьяр. Гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ зезыхьагъэхэм къулыкъушІагъэм пае пенсие афэгъэуцугъэным шапхъэу пылъхэр

1. Гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ зезыхьагъэхэм къулыкъушІагъэу яІэм пае пенсие афагъэуцу мы Законым ия 7-рэ статья зэригъэнафэрэм тетэу илъэс 15-м къыкІоцІ гражданскэ къулыкъу ІэнатІэр агъэцэкІагъэмэ ыкІи Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием икъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ехьылІагъ» зыфиІорэм ия 33-рэ статья иа 1-рэ Іахь иподпунктхэу 1 — 3-м, 6 - 9-м, ия 37-рэ статья иа 1-рэ Іахь иа 1-рэ пункт, ия 39-рэ статья на 1-рэ Іахь ипунктхэу 2 — 4-м ыкІй ия 2-рэ Іахь ипунктхэу 2 — 4-м агъэнэфэрэ телъхьап Іэхэм (мы статьям ия 2-рэ ыкІи ия 3-рэ Іахьхэм агьэнэфэрэ положениехэр къыдальытэхэзэ) агьэнэфэрэ телъхьапІэхэм адиштэу гражданскэ къулыкъу ІэнатІэм ІуагъэкІыгъэмэ, гражданскэ къулыкъу ІэнатІэр (е зэхэубытагъэу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІэнатІэ ыкІи гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ) мэзэ 12-м къыщымыкІэу зэрихьагъэмэ.

2. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гражданскэ къулыкъушІэхэу (ыужкІэ гражданскэ къулыкъушІэкІэ тяджэщт) Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием икъэралыгьо гражданскэ къулыкъу ехьылІагъ» зыфиГорэм ия 33-рэ статья иа 1-рэ Гахь ипунктхэу 1-м, 2-м (Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гражданскэ ІэнатІэхэу «пащэ» е «ІэпыІэгъу (упчІэжьэгъу)» зыфиІохэрэр зезыхьагъэхэу гражданскэ къулыкъу месты фитыныты мехесты мехестыны мех фэшІ, пІэлъэ гъэнэфагъэм телъытэгъэ къулыкъу контрактым ипІальэ зэрикІыгьэм епхыгьэхэр хэмытхэу), 3-м ыкІи 7-м, ия 37-рэ статья иа 1-рэ Іахь иа 1-рэ пункт иподпунктэу «б»-м ыкІи ия 39-рэ статья ия 2-рэ Іахь ия 4-рэ пункт атегъэпсык Іыгъэу гражданскэ къулыкъу ІзнатІзм ІуагъэкІыгъэхэм къулыкъушІагъэм пае пенсие афагъзуцу ІзнатІзм зыЇуагъэкІыгъэхэ пІалъэм ехъулІзу ныбжым (сэкъатныгъэм) телъытагъзу ІофшІэнымкІэ пенсие афэгъэуцугъэным пае стаж икъу яІагьэмэ ыкІи зыщыІуагьэкІыщтым ехьулІэу гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ (е зэкІэмкІи Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІэнатІэ ыкІи гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ) мэзэ 12-м къыщымыкІэў зэрахьагъэмэ.

3. Гражданскэ къулыкъушІэхэу Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием икъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ехьылІагъ» зыфиІорэм ия 33-рэ статья ия 2-рэ пункт (Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ІэнатІэхэу «пащэ» е «ІэпыІэгъу (упчІэжьэгъу)» зыфиІохэрэр зезыхьагъэхэм якъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ІэнэтІэ фитыныгъэхэр зэрикІыгъэхэм пае пІэлъэ гъэнэфагъэм телъытэгъэ къулыкъу контрактыр зэрэухыгъэр хэмытэу), 6-м, 8-м ыкІи 9-м ия 37-рэ статья иа 1-рэ Іахь иа 1-рэ пункт иподпунктэу «а»-м, ия 29рэ статья иа 1-рэ Іахь ипунктхэу 2 — 4-м, ия 2-рэ Іахь ипунктхэу 2-м ыкІи 3-м атегъэпсыкІыгъэу къэралыгъо къулыкъу ІэнатІэм ІуагъэкІыгъэхэм къулыкъушІагъэм пае пенсие афагъзуцу гражданскэ къулыкъу ІзнатІзм зыщыІукІыжьыщтым дэжь зы мазэм къыщымыкІэу гражданскэ къулыкъу ІэнатІэр (е зэкІэри зэрэзэхэубытагъзу Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІзнатІз ыкІи гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ) зэригъэцэкІагъэр мэзэ 12 мэхъумэ.

Я 5-рэ статьяр. КъулыкъушІагъэм пае пенсие-

хэр зыфэдизхэр

1. Мы Законым ия 2-рэ статья иа 1-рэ Іахь зыцІэ къыщыри Гохэрэм къулыкъуш Гагъэм пае пенсиехэр афагъэуцух мы Законым ия 6-рэ статья зэригъэнафэрэм фэдэу къалъытэзэ зы илъэсым къыщымыкІэу стаж яІэмэ, мы Законым ия 8-рэ статья зэригъэнафэрэм тетэу ІэнатІэу зэрахьэщтыгьэм игурыт мэзэ лэжьапкІэ ипроцент 25-рэ (ыужкІэ гурыт мэзэ лэжьапкІэкІэ теджэщт). ЗыцІэ къеІогъэ стажым изы ильэс икъу пэпчъ гурыт мэзэ лэжьапкІэм ипроценти 3 къыхагъэхъожьы. Мыщ дэжьым къулыкъушІагъэм телъытэгъэ пенсиер гурыт мэзэ лэжьапкІэм ипроцент 60-м шІокІын ылъэкІыштэп.

2. Мы Законым ия 2-рэ статья ия 2-рэ ыкІи ия 3-рэ Іахьхэм ыкІи ия 3-рэ ыкІи ия 4-рэ статьяхэм зыцІэ къыраІорэ ІэнэтІэзехьэхэм мы Законым ия 7-рэ статья зэригъэнафэрэм тетэу илъэс 15 стаж яІэмэ, пенсиеу афагъэуцурэр гурыт мэзэ лэжьапк Іэм ипроцент 30. Зыц Гэ къе Гогъэ стаж илъэс 15-м къехъугъэ илъэс икъу пэпчъ телъытагъзу мэзэ лэжьапкІэм проценти 3 къыхэхъожьы. Мыщ дэжьым къулыкъушІагъэмкІэ пенсиер гурыт мэзэ лэжьапкІэм ипроцент 60-м шІокІын ыльэкІыщтэп.

3. КъулыкъушІагъэм телъытэгъэ пенсие анахь макІэр

Я 6-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм икъэралыгьо ІзнатІз зезыхьагьэхэм къулыкъушІагьэм пае пенсие афэгъэуцугъэнымкІэ фитыныгъэ къэзытырэ

1. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІэнатІэ зезыхьэгъэ цІыфхэм къулыкъушІагъэм пае пенсие афэгъэуцугъэнымкІэ стажэу яІэм халъытэх ренэу ІэнатІэр зэрэзэрахьэгьэ къыкІэльыкІорэ пІальэхэр:

1) Адыгэ Республикэм икъэралыгьо ІэнатІэхэр;

2) Адыгэ автоном хэкур Адыгэ Республикэ зыхъужьыгъэм къыщыублагъэу Адыгэ Республикэм и Президент ыгъэнэфэрэ ІэнатІэхэм ащыщхэр Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэбзэ органхэм зэращигъэцэк агъэр;

(ИкІэух).

Адыгэ Республикэм и Закон

3) Адыгэ автоном хэкум илІыкІо ыкІи гъэцэкІэкІо органхэм яІэнэтІэ зырызхэу Адыгэ Республикэм и Президент ыгъэнафэхэрэр.

2. Мы статьям иа 1-рэ Іахь ыгъэнэфэрэ ІэнатІэхэр зэрэзэрахьэгъэ пІальэхэр зэхагъэхьожьых.

Я 7-рэ статьяр. Къэралыгъо къулыкъу ІэнатІэ ыкІи гражданскэ къулыкъу ІэнатІэ зезыхьагъэхэм къулыкъушІагъэм пае пенсие афэгъэуцугъэным ифитыныгъэ къязытырэ стажыр

1. Къэралыгъо къулыкъу ІзнатІэ ыкІи гражданскэ къулыкъу ІзнатІз зезыхьагъэхэм къулыкъушІагъзу яІзм пае пенсие афэгъзуцугъзным ифитыныгъз къязытырэ стажым халъытэ гражданскэ къулыкъу ІзнатІзр зыззрахьэгъэ пІалъэр, джащ фэдэу Федеральнэ законзу «Урысые Федерацием къэралыгъо пенсиехэр щятыгъзнхэм ехьылІагъ» зыфиІорэм зэригъзнафэрэм тетзу ІзнатІзхэу, къулыкъу (ІофшІэгъу) пІалъэхэу федеральнэ къэралыгъо гражданскэ къулыкъушІэхэм къулыкъушІагъзу яІзм пае пенсие афэгъзуцугъзнымкІз стажым афыхальытэхэрэр.

2. КъулыкъушІагъэу яІэм пае пенсие афэгъэуцугъэнымкІэ стажым халъытэх гражданскэ къулыкъу ІзнатІзу зэрахьэрэмкІэ пшъэрылъэу яІэхэр гъэцэкІэгъэнхэм пае опытэу, предприятиехэм, учреждениехэм ыкІи организациехэм япэщэ ыкІи специалист ІзнэтІз зырызхэр загъэцэкІэгъэ пІалъэхэу, ахэм опытэу ыкІи шІзныгъэу ащыряІагъэр гражданскэ къулыкъу ІзнатІзу зэрахьагъэмкІэ пшъэрылъэу яІэхэр гъэцэкІэгъэнхэм фэшІ ящыкІагъэу зыщыгъэпсыгъагъэхэр ыкІи зэхэубытагъэу илъэситф пІалъэм шІомыкІырэр.

3. КъулыкъушІагъэу яІэм пае пенсие афэгъэуцугъэнымкІэ фитыныгъэ къэзытырэ стажыр къызэральытэрэ, къызэраушыхьатырэ ыкІи мы статьям ия 2-рэ Іахь тегъэпсыкІыгъэу ІэнэтІэ зырызхэр зызэрахьэгъэ пІальэхэр зыцІэ къеІогъэ стажым зэрэхальытэхэрэ шІыкІэр Адыгэ Республикэм и Президент егъэнафэ.

Я 8-рэ статьяр. КъулыкъушІагъэм пае афагъэуцурэ пенсиер зыфэдизыр къэлъытэгъэным лъапсэ фэхъурэ гурыт мэзэ лэжьапкІэр

1. КъулыкъушІагъэм пае пенсиер къэлъытэгъэным льапсэ фэхьурэ гурыт мэзэ лэжьапкІэр мы Законым иа 1-рэ статья иа 1-рэ Іахь ыгъэнэфэрэ ІэнатІэхэм язехьан зызэпигъэугъэ мафэм е Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием ІофшІэнымкІэ ипенсиехэм яхьылІагъ» зыфиІорэм тегъэпсыкІыгъэу ІофшІэнымкІэ пенсие фэгъэуцугъэным ифитыныгъэ къззытырэ ныбжым гражданиныр зынэсыгъэм ыпэкІэ ІэнатІэр зызэрихьэгъэ мэзэ 12 икъум тегъэпсыкІыгъэу къалъытэ.

2. Мы Законым ия 2-рэ статья ия 2-рэ, ия 3-рэ Іахьхэм ыкІи ия 3-рэ статьярэ ия 4-рэ статьярэ зыцІэ къыщыриІохэрэ ІэнэтІэзехьэхэм къулыкъушІагъэу яІэм фэшІ пенсие афэгъэуцугъэным лъапсэ фэхъурэ гурыт мэзэ лэжьапкІэр зифэшьошэ ІэнатІэр загъэцакІэщтыгъэ пІалъэм ехьулІэу Адыгэ Республикэм изаконодательствэ тетэу ІэнатІэмкІэ окладэу аратыштыгъэм иІахьи

2,8-м шІокІын ылъэкІыщтэп.

3. КъулыкъушІагъэм пае пенсиеу афагъэуцущтым льапсэ фэхъурэ гурыт мэзэ лэжьапкІэр къызэралъытэрэ шІыкІэр Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет егъэнафэ.

Я 9-рэ статьяр. КъулыкъушІагъэм пае пенсие афэгъэуцугъэныр, ар афэгъэуцугъэным льапсэу иІэр зэхьокІыгъэныр, нэмыкІ тын лъэпкъым техьэжьыгъэныр, къулыкъушІагъэм пае пенсиер къафэльытэжьыгъэныр

1. КъулыкъушІагъэу иІэм пае цІыфым пенсие фэгъэуцугъэныр, мы Законым зэригъэнафэрэм тетэу ар фэгъэуцугъэным лъапсэу иІэр зэхъокІыгъэныр, Адыгэ Республикэм изаконодательствэ зэригъэнафэрэм тетэу нэмыкІ тын лъэпкъым техьэжьыгъэныр (ыужкІэ нэмыкІ тын лъэпкъкІэ теджэщт), къулыкъушІагъэм телъытэгъэ пенсиер къягъэлъытэжьыгъэныр гражданиным изаявление тетэу зэшІуахы.

2. КъулыкъушІагъэм пае цІыфым пенсие фэгъэуцугъэным, мы Законым зэригъэнафэрэм тетэу ар фэгъэуцугъэным льапсэу иІэр зэхъокІыгъэным, пенсиер къэлъытэжьыгъэным пае пенсие фэгъэуцугъэным, ар фэгъэуцугъэным льапсэу иІэр зэхъокІыгъэным, нэмыкІ тын льэпкъым къыхэкІыжьыгъэным, пенсиер икІэрыкІзу къягъэльытэжьыгъэным яфитыныгъэ иІэ зыхъугъэм къыщыублагъэу пэрыохъу горэ хэмылъэу заявлениекІз

3. ЗыгорэкІэ къулыкъушІагъэу иІэм пае пенсие зыфагъэуцугъэм ыуж къулыкъушІагъэм пае пенсие фэгъэуцугъэным ифитыныгъэ къэзытырэ стажэу иІэм хэхъуагъэмэ ыкІи (е) къэралыгъо ІэнатІэм ыкІи (е) гражданскэ ІэнатІэм гурыт мэзэ лэжьапкІэу иІэр ыкІи (е) окладыр нахь ин хъугъэу мэзэ 12-м къыщымыкІэу ІэнатІэр зэрихьагъэмэ, гражданиным изаявлениекІэ къулыкъушІагъэу иІэм пае пенсиер къыфальытэжьы мы За-

коным ия 5-рэ ыкІи ия 8-рэ статьяхэм агъэнэфэрэ положениехэм атетэу.

цІыфым зафигъэзэн фит.

4. КъулыкъушІагъэу яІэм пае пенсие афэгъэуцугъэныр, ар афэгъэуцугъэным лъапсэу иІэр зэхъокІыгъэныр, нэмыкІ тын лъэпкъым къыхэгъэкІыжьыгъэныр, къулыкъушІагъэм пае пенсиер икІэрыкІэу къэлъытэжьыгъэныр зэшІуехы Адыгэ Республикэм игъэцэкІэкІо хабзэ фэшІыкІэ гъэнэфэгъэ иуполномоченнэ органэу

(ыужкІэ фэшІыкІэ гъэнэфэгъэ уполномоченнэ органкІэ теджэщт) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыгъэнэфагъэм.

Я 10-рэ статьяр. КъулыкъушІагъэм пае пенсие афэгъэуцугъэным пІалъэу иІэр, ар афэгъэуцугъэным ылъапсэ ыкІи пенсиер зыфэдизыр зэхьокІыгьэнхэр

1. Къулыкъуш Гагъэм пае пенсиер фагъэуцу цыфым заявлениек Ізызафигъэзэгъэ мазэм иа 1-рэ мафэ къыщыублагъэу, ау пенсие фэгъэуцугъэным ифитыныгъэ и Із зыхъугъэ мафэм ар нахъ пэсэн ылъэк Іыщтэп.

2. КъулыкъушІагъэм пае пенсие цІыфым фагъэуцу

мыщ фэдэ пІальэхэм ательытагьэу: 1) ныбжьым тельытагьэу ІофшІэнымкІэ пенсие зы-

фагъзуцугъэ цІыфым — щэІэфэкІэ етыгъэнэу (пІалъэ имыГэу);
2) сэкъатныгъэу иГэм пае ІофшІэнымкІэ пенсие зэратырэ цІыфым — сэкъатныгъэу иГэм пае ІофшІэнымкІэ

пенсие зэрэфагьэуцугьэ пlальэм фэдиз пlальэ иlэу.

3. Мы Законым зэригьэнафэрэм тетэу къулыкъушlагьэм пае пенсие фэгьэуцугьэным льапсэу иlэр зэхьокlыгьэныр, нэмыкl тын льэпкъым къыхэгьэкlыжьыгьэныр, къулыкъушlагьэм пае ипенсие икlэрыкlэу къэльыгэжыпъэныр ифэшъошэ заявлениекlэ гражданиным зызафигьэзэгьэ мазэм къыкlэльыкlорэ

мазэм иа 1-рэ мафэ къыщыублагъэу фызэшЈуахы. Я 11-рэ статьяр. КъулыкъушІагъэм пае пенсие зэрэфагъэуцурэ, пенсиер икІэрыкІзу къызэрэфальытэжьырэ, гражданиным ар фэгъэуцугъэным льапсэу иІэр зэрэзэрахъокІырэ, нэмыкІ пенсие лъэпкъым къызэрэхагъэкІыжьырэ шІыкІэр, джащ фэдэу пенсиер зэрэратырэ ыкІи ар лъыгъэІэсыгъэныр зэрэзэхэщэгъэ, пенсие документациер зэрагъэпсырэ шІыкІэр

1. КъулыкъушІагъэм пае пенсие зэрэфагъэуцурэ, икІэрыкІзу къызэрэфалъытэжьырэ, гражданиным ар фэгъэуцугъэным лъапсэу иІэр зэрэзэрахьокІырэ, нэмыкІ пенсие лъэпкъым къызэрэхагъэкІыжьырэ шІыкІэр, джащ фэдэу зэрэратырэ ыкІи къулыкъушІагъэм телъытэгъэ пенсиер лъыгъэІэсыгъэныр зэрэзэхащэрэ, пенсие документациер зэрагъэпсырэ шІыкІэр Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет егъэнафэ.

2. КъулыкъушІагъэм телъытэгъэ пенсиер зэратырэ цІыфыр социальнэ фэІо-фашІэхэр зыщафагъэцэкІэхэрэ къэралыгъо е муниципальнэ социальнэ учреждением чІэльынэу хъугъэмэ, а пІалъэм пенсиер икъу фэдизэу раты.

Я 12-рэ статьяр. КъулыкъушІагъэм тельытэгъэ пенсиер къэгъэуцугъэныр, емытыгъэнэу гъэпсыгъэныр, тыныр егъэжьэжьыгъэныр

1. КъулыкъушІагъэм телъытэгъэ пенсиер цІыфым ратырэп Урысые Федерацием икъэралыгъо ІэнатІэ, Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІэнатІэ, Урысые Федерацием инэмык Ісубъект икъэралыгъо Іэнат Іэ, федеральнэ къэралыгьо ІэнатІэ, Адыгэ Республикэм икъэралыгьо гражданскэ ІэнатІэ, Урысые Федерацием инэмыкІ субъект икъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ІзнатІэ, муниципальнэ ІэнатІэ ыкІи муниципальнэ къулыкъу ІэнатІэ зэрехьэфэкІэ, джащ фэдэу Урысые Федерациер хэлажьэзэ зэхащэгъэ межгосударственнэ (межправительственнэ) органхэу Урысые Федерацием адишІыгъэ международнэ зэзэгъыныгъэхэм атегъэпсыкІыгъэу федеральнэ къэралыгъо (гражданскэ) къулыкъушІэхэм афэдэу пенсие афэгъэуцугъэным ыкІи ятыгъэным къыхиубытэрэ ІэнатІэхэр зызэрахьэрэ пІальэхэм къулыкъушІагъэм тельытэгьэ пенсиер аратырэп.

2. Мы статьям иа 1-рэ Іахь ыгъэнэфэрэ ІэнатІэм кьызыІукІыжькІэ къулыкъушІагъэм тельытэгъэ пенсиер цІыфым етыгъэныр рагъажьэ заявлениекІэ зызэрафигъэзагъэм тегъэпсыкІыгъэу къызыІукІыжьыгъэ мафэм

къыкІэльыкІогъэ мафэм къыщыублагъэу.

3. Урысые Федерацием и Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием ІофшІэнымкІэ ипенсиехэм яхьылІагъ» зыфиІорэм ия 10-рэ статья пенсие зэратырэ цІыфыр ІофшІапІэм зэрэІухьагъэм е нэмыкІ Іоф зэрэфежьагъэм фэшІ Урысые Федерацием и Законэу «Урысые Федерацием ІофшІэн шягъэгъотыгъэным ехьылІагъ» зыфиГорэм тегъэпсыкГыгъэу нахь пасэу пенсие зыфагъэуцугъагъэм пенсиеу ратырэр къызагъэуцук Іэ къулыкъушІагьэу иІэм пае пенсиеу фатхыгъэр зэпагъэу. ЗыцІэ къеІогъэ ІофшІэныр ыкІи (е) нэмыкІэу зыпылъыгъэр зэрэзэпигъэужьыгъэм фэшІ е ІофшІэнымкІэ пенсие фэгьэуцугъэным ыныбжькІэ зэрэнэсыгъэм пае, ащ хэхьэ ныбжым телънтагъзу нахь пасзу афагъзуцурэ пенсиери, ІофшІэнымкІэ ныбжым тельытэгьэ пенсиер ратэу заублэжькІэ, цІыфым заявлениеу къытыгъэм тегъэпсыкІыгъэу ІофшІэнымкІэ пенсиер ратэу зырагъэжьэжьыгъэ (зыфагъэуцугъэ) мафэм къыщыублагъэу къулыкъушІагъэу иІэм пае фагъэуцугъэ пенсиери раты.

4. ІофшІэнымкІэ сэкъатныгъэм телъытэгъэ пенсиер къызэрагъэуцугъэм е зэрэрамытыжьырэм фэшІ къулыкъушІагъэу иІэм пае фагъэуцугъэ пенсиер етыгъэныр зэпыгъэугъэныр е емытыгъэныр зытелъытэгъэ цІыфхэм зыцІэ къеІогъэ пенсиер аратэу заублэжькІэ, ІофшІэнымкІэ ныбжьым телъытэгъэ пенсие зафагъэуцукІэ, гражданиным заявлениеу къытыгъэм тегъэпсыкІыгъэу сэкъатныгъэм пае пенсиеу фагъэуцугъагъэр ратэу заублэжьыгъэ, ІофшІэнымкІэ ныбжьым телъытэгъэ пенсие зыфагъэуцугъэ мафэм къыщыублагъэу

къулыкъушІагъэу иІэм пае фагъэуцугъэгъэ пенсиер етыгъэнри рагъэжьэжьы.

етыгъэнри рагъэжьэжьы.

5. КъулыкъушІагъэу иІэм пае фагъэуцугъэ пенсиер етыгъэныр зыпкъ зырагъэуцожьырэ уж ащ ехьылІэгъэ фитыныгъэу цІыфым иІэхэм ахэплъэжьыхэрэп. Мыщ дэжьым пенсиер зыфэдизыщтыр мы Законым ия 5-рэ статъя къызэриГорэм тетэу агъэнафэ. КъыкІэлъэІугъэ цІыфым шІоигъоныгъэу иІэм тегъэпсыкІыгъэу, мы Законым зэригъэнафэрэм тетэу къулыкъушІагъэм телъытэгъэ пенсиер икІэрыкІэу фагъэуцужьын алъэкІыщт.

Я 13-рэ статьяр. КъулыкъушІагъэм пае пенсие зыфагъэуцугъэм пшъэрылъэу иІэхэр

КъулыкъушІагъэу иІэм пае пенсие зыфагъэуцугъэ цІыфым пенсиер къэгъэуцугъэным е рамытынэу гъэпсыгъэным фэзыщэрэ пшъэрылъхэр къызыфыкъокІыхэкІэ, а пшъэрылъхэр къызыкъокІыгъэхэ мафэм къыщыублагъэу мэфи 5 пІалъэм шІомыкІэу пенсиер

къезытырэ органым ащ ехьылІэгъэ къэбар лъигъэІэсын

Я 14-рэ статьяр. КъулыкъушІагъэм тельытэгъэ пенсием зэрэхагъэхьорэ (индексацие) зэрашІырэ шІыкІэр

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ІзнатІэхэр зезыхьэрэ цІыфхэм лэжьапкІзу аратырэм, гражданскэ къулыкъушІэхэм лэжьапкІзу аратырэм гупчэм къикІзу зыхахъокІз, мы Законым ия 5-рэ ыкІи ия 8-рэ статьяхэм яположениехэм атегъэпсыкІыгъзу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет ыгъэнэфэгъэ шІыкІзм тетэу къулыкъушІагъэм пае пенсием хэхъо (индексацие ашІы).

Я 15-рэ статьяр. КъулыкъушІагъэм пае пенсиехэр ятыгъэнхэм ихъарджхэм финанс ухьазырыныгъэ ягъэгъотыгъэныр

Къулыкъуш Гагъэм пае пенсиехэр ятыгъэнхэм, ахэр алъыгъ Пэсыгъэнхэм изэхэщэни зэрэдыхэтэу, ихъарджхэм финанс ухьазырыныгъэу я Гэр Адыгэ Республикэм иреспубликэ бюджет къыхэк Гырэ мылъкумк Гэзэш Гуахы.

Я 16-рэ статьяр. Мы Законым ишапхъэхэр гъэфедэгъэнхэр

Пенсие ятыгъэным ылъэныкьок ок гарантиеу арагъэгъотыхэрэр Адыгэ Республикэм нэмык изаконхэмк альамыгъэгэсых эрэмэ, пенсие ятыгъэным фэш мы Законым ыгъэнэфэрэ шапхъэхэр алъэ осых Адыгэ Республикэм икъэралыгъо Гэнат эхэр зезыхъэщтыгъэ гражланхэм

Я 17-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Закон заулэ яположение зырызхэм кІуачІэ ямыІэжьэу лъытэгьэныр

КІуачІэ ямыІэжьэу лъытэгъэнхэу:

1) Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм икьэралыгъо къулыкъу ехьылІагъ» зыфиІоу 1998-рэ илъэсым гъэтхапэм и 4-м номерэу 66-рэ зытету къыдэкІыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэ Зэхэугъоягъ, 1998, N 3; 2005, N 8) ия 20-рэ статья ия 2 — 4-рэ Іахьхэр;

2) Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо гражданскэ къулыкъу ехьылІагъ» зыфиІоу 2005-рэ илъэсым шышъхьэІум и 4-м номерэу 352-рэ зытетэу къыдэкІыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэ Зэхэугъоягъ, 2005, N 8; 2007, N 11; 2009, N 2, N 12; 2010, N 3).

Я 18-рэ статьяр. ЗэхэкІыпІэ положениехэр

1. Мы Законым иа 1-рэ статья иа 1-рэ Іахь иа 1 — 3-рэ пунктхэм агъэнэфэрэ ІэнатІэхэр зезыхьэгъэ цІыфхэу мы Законым кІуачІэ иІэ зыхъугъэ мафэм ехъулІэу ІофшІэнымкІэ пенсиехэм мазэ къэс ахагъэхьожьырэ ахъщэ тыныр зыфагъэуцугъэхэм къулыкъушІагъэу яІэм пае пенсие афэгъэуцугъэным ифитыныгъэ зиІэхэм мы Законым ыгъэнэфэрэ шапхъэхэм атегъэпсыкІыгъэу афагъэуцу.

2. Мы статьям иа 1-рэ Іахь ыгъэнэфэрэ цІыфхэм къулыкъушІагъэу яІэм фэшІ пенсие афагъэуцу фэшІыкІэ агъэнэфэгъэ органым зыфагъэзэныр имыщыкІагъэу.

3. ЗыгорэкІэ мы Законым кІуачІэ иІэ зыхъугъэ мафэм ехъулІэу ІофшІэнымкІэ пенсиехэм мазэ къэс ахагъэхьожьырэ ахыцэ тынымкІэ фитыныгъэ зиІэ цІыфым мы Законым ыгъэнэфэрэ шапхъэхэм атетэу къулыкъушІагъэу иІэмкІэ пенсие фагъэуцуным ифитыныгъэ имыІэмэ е ІофшІэнымкІэ пенсием мазэ къэс хагъэхьожьырэ ахыцэ тынэу фагъэуцугъагъэр мы Законым ыгъэнэфэрэ шапхъэхэм атетэу къулыкъушІагъэм пае пенсиеу фагъэуцугъам нахьыбэмэ, мы Законым кІуачІэ иІэ зыхъугъэ мафэм ехъулІзу ІофшІэнымкІэ пенсиехэм мазэ къэс ахагъэхьожьырэ ахъщэ тынэу фагъэуцугъагъэр къагъэнэжьы. ІофшІэнымкІэ пенсиехэм мазэ къэс ахагъэхьожьырэ ахъщэ тынэу къыфагъэнэжьыгъэр мы Законым ия 11-рэ статъя зэригъэнэфэрэ шІыкІэм тетэу цІыфым раты.

Я 19-рэ статьяр. Мы Законым кІуачІэ иІэ зэрэхьурэ шІыкІэр

Мы Законым кІуачІэ иІэ мэхъу 2010-рэ илъэсым ишэкІогъу и 1-м къыщыублагъэу. *Адыгэ Республикэм и Президентру*

ТХЬАКІУЩЬІНЭ Асльан кь. Мыекъуапэ, шышъхьэІум и 9, 2010-рэ илъэс № 374

Къуаджэм имэфэкІ фэгъэхьыгъ

Ильэс 15-кІэ узэкІэІэбэжьмэ, Аскъэлае илъэс 1800-рэ зэрэхъугъэр хагъэунэфыкІыгъ. Чылэм щыщ кІалэхэу Мыекъуапэ щыпсэухэрэм а хъугъэ-шІагъэм яІахьышІу халъхьагъ.

Апэу мы Іофым кІэщакІо фэхъугъэхэр чылэм иадминистрацие ипэщагъзу Гъыщ Юрэрэ общественнэ Іофхэм льэшэу апыльэу, культурэм иІофышІэшхоу Цэй Ерстэмрэ. Мы зигугъу къэсшІыгъэ нэбгыритІур Мыекъуапэ къакІохи, ЛІыхъукІэ Андзаур (а лъэхъаным Адыгэ республикэ филармонием ипэщагъ) ягухэлъ къыфа-Іотагъ. Ащ ыуж нэбгырищыри тинахыжжээ Тхьаркъохъо Юныс дэгущыІэхэшъ, тэ, зэхэщэкІо купым, тызэІуагъакІэ. Ащ хэхьагъэх ЛІыхъукІэ Андзаур, Еутых Юсыф, Тхьаркъохъо Юныс, Гъыщ Азмэт, КІошъэ Аслъанбый, Одэжьдэкъо Казбек, Емыж Руслъан, Тыгъужъ Тыркубый, Бэрэтэрэ Хьисэ, ЕмтІыль Пщымафэ ыкІи нэмыкІхэр. Къыхэсынагъэ щыІэмэ, къысфэжъугъэгъу.

Чылэм щыщ кІалэмэ язэЇукІэ Мыекъуапэ щыкІуагъ, зэхэщэкІо купыр мыщ щыхадзыгъ ыкІи ащ ипэщэнэу Одэжьдэкъо Казбек агъэнэфагъ. ЗэІукІэм унэшъо заули ышІыгъ:

чылэм ыныбжь зыфэдизым теубытэгъэнэу, ар научнэархеологие уплъэк Гунхэмк Гэ гъэпытэгъэнэу;

чылэм къыщыхъугъэу, цІыф къызэрыкІомэ яухъумакІоу, зилІыблэнагъэ адыгэмэ осэшхо фашІыщтыгьэ Мафэкъо Урысбый исаугъэт чылэ гупчэм щыгъэуцугъэнэу;

чылэм ищыГэкГэ-псэукГэ дэй дэдэ зэрэхъугъэм къыхэкІыкІэ саугъэтым ишІыпкІэ къытитынэу а лъэхъаным ти Президентыгъэу Джарымэ Аслъан дэжь лъэІокІо куп кІонэу (а купым хэтыгъэх Тхьаркъохъо Юныс, ЛІыхъукІэ Андзаур ыкІи КІошъэ Аслъанбый);

чылэм мэфэкІыр щыкІоным ыпэкІэ ар ащ фаухьазырын фэягъэ. Гъогухэр, къоджэ клубыр ыкІи еджапІэр гъэцэкІэжьыгъэнхэ, къэхэлъакІэу ехнестесахыІшест дехестыІша щытыгъ;

чылэ дэхьэгъум мыжъосын гъэуцугъэнэу;

мы Іофтхьабзэхэм апэ-Іухьащт ахъщэр къэугьоигъэ-

Мы Іофыгъохэм анэмыкІзу джыри Іофтхьэбзэ заулэ зэшІохыгъэн фаеу купым ыпашъ-

ыкІи чэур гъэлэжьыгъэнэу ГъукІэлІ Аскэр Рэмэзанэ ыкьом ыпшъэ рилъхьажьыгъ. Мыжьосыныр зэрашІыщтым, зэрагъэуцущтым текІодэщт мылъкум икъэгъотын Бэрэтэрэ Муратрэ Хьисэрэ зыфагъэзагъ. Чылэ клубым, еджапІэм, къэхалъэхэм аштэщт краскэмрэ стеклопрофилитымрэ сэ къезгъэолІэнэу щытыгъ. Крас-

къыхалъхьагъ Цэй Ерстэмрэ ХьэкІэко Гъэзэуатрэ.

Мы нэбгыритІур сыд фэдэ материал чылэм ядгъэщагъэми, зэрэрахыщтми, зэрагъэтІылъыщтми фэгъэзэгъагъэх. Мыжьо льакьор дгьэтІыльы зэхъум лъэшэу къыддеІагъэх Одэжьдэкъо Мухьсинэ, ХьэкІэко Арамбый, ГъукІэлІ Воныр Хьаджэхъу къитщыгъ. Еутых Заурбыйрэ сэрырэ ар къыхэтхыгъ. ЕтІанэ Хьаджэхъу иадминистрацие ипащэ игуадзэу аскъэлэе кІалэу ГъукІэлІ Аслъанбый Лыхъу ыкъом икІалэу Валерэ къытфаригъэушъагъ, машинэу къызэрэтщэщтыр ЛІыхъукІэ Азмэт Мухьдинэ ыкъом къытитыгъ. ГъучІ хъагъэу къэхалъэр къыоахелеахаШ фатшаахы ште фет Аскэр Асхьадэ ыкъом къытфаригъэшІыгъ. Ащ игъэуцун сэрырэ Цэй Ерстэмрэ тыфэгъэ-

Лъэшэу чылэм зишІуагъэ екІыгъэхэм ащыщ Бэгъушъэ Ерстэм. МэфэкІыр къэсынкІэ мэфитІу нахь къэмынагъэу къоджэ пчэгур мыхьазырэу къычІэкІыгъ, мы лъэхъаным чылэм техникэу дэтыр зэкІэ гаражым чІэтыгъ. Нэшъукъуае лъэІуакІо тыкІуи, экскаватор къэтфыгъ, Гъобэкъуае Іоф зыдэтшІэгъэ кІалэу дэсмэ самосвалитІу къаІытхыгъ. Мыжъо гъожым фэдэкІэ зэкІэ чылэгур зэдгъэфагъэ. Ащ ыкІыІу телъыщт мыжъогъэушкъоигъэр Бэгъушъэ Ерстэм Шытхьалэ дэт дробилкэм ежь имылькукІэ къыраригъэщи теттэкъуагъ. Тхьэм шІоу щыІэр къйдэхьоу щегъаІ, а чІыпІэ гузэжъогъум ащ тырищыгъ.

МэфэкІыр зэрэрекІокІыщт сценариер ЛІыхъукІэ Андзаур зэхигъэуцуагъ, ащ хэлэжьэщт артистхэри ыпкІэ хэмыльэу къыщагъэх. Ащи «тхьауегъэпсэушхо» чылэдэсхэм palo. А льэхъаным зэхащэгъэгъэ концертым — марафоным цІыфхэм сомэ миллиони 10 къыщатыгъагъ. Ащ сэри, Одэжьдэкъо Андзаур Мосэ ыкъоми сомэ миллион зырыз хэтлъхьэгъагъ.

Тинахыжъхэу Еутых Юсыф ПакІэ ыкъор (Тхьэм джэнэтыр къырет), Тхьаркъохъо Юныс Аюбэ ыкъор зэхэщэкІо купым иупчІэжьэгъугъэх, тафэраз.

Къуаджэм и Мафэ игъэхьазырын Іофышхо тикъоджэгъухэм дашІагь. Мы уахьтэм ильэс 15 тешІагъ. Тщыгъупшагъэ къыхэкІыгъэмэ, къысфэжъугъэгъу, сышъолъэІу.

ГЪЫЩ Азмэт.

къ. Мыекъуапэ.

Неущ Аскъэлае и Мафэ хагьэунэфыкІыщт

хьэ къиуцуагъ — Аскъэлэе къэхальэу Нэшъукъуае дэтым мыжьосын дэгьэуцогьэныр, ар гъучІ хъагъэкІэ къэшІыхьэгъэныр; Таусым ичъыг зэры--естиш тиси меІпиІи естит тІысыгъэныр, дэхьэгъум щытыгъэ «ІулыгъукІ ипсынэкІэчъ» укъэбзыжьыгъэныр.

Мы Іофтхьабзэхэр зэхэщэкІо

кэ пхъэчаитф килограмм 300 зырыз арытэу ыкІи стеклопрофилитэу квадратнэ метрэ 50, ащ нэмыкІэу Нэшъукъое къэхалъэм дэтыщт мыжъосыным икъэщэни, игъэуцуни сэ спшъэ ислъхьажьыгъ.

Мафэкъо Урысбый исаугъэт ишІын пэІухьанэу сомэ миллион 50 Джарымэ Аслъан къытлоде, ГъукІэлІ Арамбый ыкІи нэмыкІхэр. Къыхэсынагъэ щы-Іэмэ къысфэжъугъэгъу, зэкІэ хэлэжьагъэр спискэ шІыгъэу, апч бэшэрэбым ильэу, псы имыхьанэу гъэпытагъэу саугъэт чІэгъым чІэслъхьагъэу чІэлъ.

Къуаджэм ыныбжь ыгъэунэфынэу археологэу ЛэупэкІэ Нурбый къакІуи мэфитфэ Іоф

купым хэтхэм атырагощагъэх. Мафэкъом исаугъэт ишІын афагъэзагъ ЛІыхъукІэ Андзаур, КІошъэ Аслъанбый, Тыгъужъ Тыркубый ыкІи нэмыкІ-

Мыжъосыным игъэуцун «Адыгпромстроим» Іоф щы-

фитІупщыгъагъ ыкІи кІалэхэр зэде Гэжьхэээ игъом саугъэтыр агъэпсыгъ. Ар зытырагъэуцощт мыжьо льакьом пае блок 20-м къехъу ГъукІэлІ Аскэр къытитыгъагъ. Ар чылэм къатщи а мэфэ дэдэм, къоджэдэс кІалэхэр къыддеГэхэзэ, дгъэтГызышІэрэ тикъоджэгъу кІалэу лъыгъэ. Мы Іофым яІахьышІу

щишІагъ, чылэр ыпэкІэ зыщыпсэущтыгъэу алъытэрэ чІыпІэхэм ащытІагъ. Пкъыгъоу къыгъотыгъэхэм къапкъырыкІызэ, чылэм ильэс 1800 — 2000 фэдиз ыныбжьэу къызеІом, тэ 1800-м тетыубытагъ.

Нэшъукъуае тикъэхалъэу дэтым дэдгъэуцогъэ мыжьосы-

АфэгушІуагъэх, агъэшІуагъэх ¦

Хабзэ зэрэхъугъэу, Тэхъутэмыкъое зыужьэкъо Разыет, Хъущт Сарэ, район администрацием ипащэу Пщыдатэкъо Ризорэ гъэсэныгъэм игъэІорышІапІэ ипащэу Шъхьэлэхъо Нурбыйрэ кІэлэегъэджэ ІофшІэным иветеранхэмрэ кІэлэегъэджэ ныбжьыкІэхэмрэ район администрацием рагъэблэгъагъэх, мэфэкІыр зэдыхагъэунэфыкІыгъ.

ШъуимэфэкІ мафэ фэшІ сыгу къыздеЈэу сышъуфэгушІо, — къыЈуагъ Р.Пщыдатэкъом пэублэ псалъэ къышІызэ. — Шъузыфэгъэзэгъэ сэнэхьатыр псынкІзу щытэп, бэ ащ кІуачІзу хэплъхьан фаер. ШъуилэжьапкІэ зэрэмыиныри дэгъоу тэшІэ, арэу щыт нахь мышІэми, шъугу шъумыгъэкІодэу Іоф шъошІэ, ащкІэ инэу тышъуфэраз. ТапэкІи шъуигъэхъагъэхэм къащымы-■ кІэу Іоф шъушІэнэу тыкъышъущэгугъы, ∎ амалэу щыІэмкІэ тэри ІэпыІэгъу тыкъышъуфэхъузэ тшІыщт.

Ильэс 65-рэ зыныбжь кІэлэегьэджи 10 администрацием къырагъэблэгъагъэр. Ахэм ащыщых Наталья Коряк, ■ Раиса Холодюк, Марина Скляр, МэХыдзэлІ Хъарыет, нэмыкІхэри.

Зэхахьэм къыщыгущы Гагъэхэм къызэрэхагъэщыгъэмкІэ, зыныбжь хэкІотагъэхэм я Дунэе мафэрэ Урысыем икІэлэегъаджэ и Мафэрэ зэрэ-зэтефагъэхэм мэхьанэшхо иІэу щыт. Ильэс пчъагъэхэм къакІоцІ кІэлэегъэджэ сэнэхьатым агуи, апси хэльэу Іоф рызышІэгъэ ветеранхэмрэ а гъогур къыхэзыхыгъэ ныбжьык Іэхэмрэ къафэгушІуагъ гъэсэныгъэм иІофышІэхэм япрофсоюз итхьаматэу Ожъубанэкъо Сурэ.

Район администрацием ыкІи гъэсэмехешапк еІпаІшіа по местын агъэнэфэгъэ шытхъу тхылъхэмрэ ахъщэ шІухьафтынхэмрэ кІэлэегъэджэ анахь дэгъухэм аратыгъэх. Мы Іофтхьабзэм ыуж кІэлэегъаджэхэм къафашІыгъэ Іэнэ зэІухыгъэм къэзэрэўгьоигьэхэр рагьэблэгьагьэх, ахьэк агъэх, концерт къафатыгъ.

Джащ тетэу кІэлэегъаджэм и Мафэ Тэхъутэмыкьое районым щыхагъэунэфыкІыгъ.

ХЪУЩТ Щэбан.

МВД-м къеты

Адыгэ Республикэм хэгьэгу кІоцІ ІофхэмкІэ и Министерствэ къызэритырэмкІэ, чъэпыогъум и 4-м къыщегьэжьагьэу и 11-м нэс республикэм бзэджэм эгр нь нь республикы озудажный эгр нь нь республикы озудажый эгр 152-рэ щызэрахьагь. Ахэр бзыльфыгьэм ебэныгьэхэу 2, цІыфым шьобж хьыльэхэр тыращагьэу 2, хъунк эр бзэджэш эгр 4, тыгьуагьэхэу 47-рэ, экономикэм ыльэныкьок эр бзэджэш эгр 9, нэмык хэри.

БлэкІыгъэ тхьамафэм республикэм игъогухэм хъугъэ-шІэгъэ 11 къатехъу-хьагъэу гъогу-патруль къулыкъум ыгъэунэфыгъ. Ахэм нэбгыри 3 ахэкІодагъ, нэбгырэ 21-мэ шъобжхэр атещагъэхэ хъугъэ. Ешъуагъэу рулым кІэрысхэу водитель 18 къаубытыгъ.

2008-рэ илъэсым къызэ Уахыгъэ уголовнэ Іофым епхыгъэ оперативнэ-лъыхьон Іофтхьабзэхэр правэухъумэкІо органхэм рагъэкІокІыхэзэ, а бзэджэшІагьэр зезыхьэгъэ хъулъфыгъэр чъэпыогъум и 4-м къаубытыгъ. Мыекъуапэ игупчэ бэдзэршІыпІэ тетыгьэ бзыльфыгьэм ыІыгьыгьэ ахьщальэу сомэ мини 2,5-рэ зыдэлъыгъэр бзэджашІэм шІуитыгъугъагъ. Законыр зыукъогъэ кІэлакІэр къалэу Лабинскэ щыщ. Джырэ лъэхъан Іофыр зэхафы. Чъэпыогъум и 7-м Мыекъопэ ОВД-м икъулыкъушІэхэм Мыекъопэ райо-

ным щыщ кІэлакІэу илъэс 20 зыныбжьыр къаубытыгъ. ЗэрегуцафэхэрэмкІэ, ащ тыгьон бзэджэш эгьэ пчъагъэ зэрихьагъ. Тикъэлэ шъхьа э щыпсэурэ бзылъфыгъэм иунэ зигугъу къэтшІыгъэ бзэджашІэр мы илъэсым ихьи, банк горэм ипластик картэ ритыгъукІыгъ. Ащ игъусэ кодыр къызыІэкІигъахьи, илъы-

гъэ сомэ мин 16-р рихыгъ.

Чьэпыогъум и 10-м Мыекъуапэ иурамэу Хьахъуратэм ыцІэ зыхьырэм тет тучан горэм нэбгыритІу къычІэхьагъ. Зы нэбгырэр тучантесым дэгущыІэ фэдэ зишІызэ, адрэм кассэм дэлъ ахьщэр дитыгъукІын гухэлъ иІагъ. Ау ар тучантесым къылъэгъугъ. Рахъухьагъэр къызэрадэмыхъущтыр къызагурэІом, бзэджэшІитІум машинэм зырадзэжьи ІукІыжьыгъэх. А уахътэм автомобилым исхэу урамым къырычъэщтыгъэхэ гьогу-патруль къулыкъум иІофышІэхэм бзыльфыгьэм зафигьэзагь. Такъикъ заулэкІэ бзэджэшІэ нэбгыритТур къаубытыгъ, джы ахэм пшъэдэкІыжь арагъэхьыщт.

Къаугупшысыгъэ искусствэм икъэгъэлъэгъонхэм яхьылІэгьэ зэхахьэу Мыекьуапэ щыкІуагьэм тисурэтышІхэм яІофшІагьэхэр къырахьылІагьэх. Произведение 94-рэ Адыгеим исурэтышІхэм ащ къыщагьэльэгьуагь.

Адыгэ Республикэм культурэмкІэ иминистрэу Чэмышъо Гъазый, министерствэм иотдел ипащэу Шэуджэн Бэлэ, АР-м исурэтышІхэм я Союз итхьаматэу Хъуажъ Рэмэзан, УФ-м исурэтышІмэ я Союз хэтхэу Бырсыр Абдулахь, Эдуард Овчаренкэм, Германием къик і ыгъэ Къэпшъат Фарыхъу, Иорданием щыпсэурэ Лэщэкъо Самихьэ, Къэбэртэе-Бэлъкъарым илІыкІоу Хьамдэхъу Эльвирэ, нэмыкІхэми къызэра-Іуагъэу, искусствэр лъызыгъэкІуатэрэмэ лІэужхэр зэрапхызэ, тарихъым ухащэ.

Петр Филиппенкэм, Василий Нихотиным, Бырсыр Абдулахь, Гьогунэкъо Мухьарбый, нэмыкІместынеІыш дехестаІшфоІк мех къыхэхыгъэх, къушъхьэхэм афэгъэхьыгъэх. Умарэ СултІан исурэт дахэ, «Къушъхьэм исимфоний» цІэу фиусыгъэр. Тыгъужъ Мыхьамодэ «Республикищ» исурэт зэтегъэпсыхьагъэ фиусыгъ. Шыухэм зэкъош республикэхэм ябыракъхэр агъэбыбатэх, псэ апытым фэдэх. ЛэупэкІэ Нурбый исурэтмэ уадэгущыІэ пшІоигъу. Щагум дэс лІыжъым иобраз гъэшІэгъонэу къызэІуихыгъ. ДыдыкІ Нурбый, Къат Теуцожь, Къонэ Аслъан, фэшъхьафхэм ясурэтхэр гуры Гогьош Гух, шэпхьэ лъагэхэм адештэх.

Хъуажъ Рэмэзан пхъэм хэшІыкІыгъэ ІофшІагъэу иІэр адыгэмэ ящыІэкІэ-псэукІэ къытегу--естефа емажетет-аженен ,е І аш

хьыгъэ сурэтхэр гум пэблагъэх. Тыркуем къикІыгъэ Мэфэуд Казбек сурэтмэ осэ ин афишІыгъ. Хьамдэхъу Эльвири тисурэтышІхэм къащытхъугъ, лъэпкъ искусствэр агъэбаеу ылъытагъ, зэкъош республикэхэм искусствэхэмк Іэ яІофышІэхэр нахьыбэрэ зэІуагъакІэхэ шІоигъоу къытиІуагъ. Узэрыгушхон искусствэ лъагэ тиІэу хьакІэмэ алъытагъ.

Сурэтыр къэгъэлъэгъоным къыщытырахыгъ.

ДЗЮДО. ЕВРОПЭМ ИЗЭНЭКЪОКЪУ

Адыгэ къэралыгьо университетым икІэлэегъэджэ шъхьаІэу, Адыгэ Республикэм и ШВСМ-м итренерэу, спортымкІэ дунэе класс зиІэ мастерэу Хьэшхъуанэкъо Айвар дзюдомкІэ ветеран-

Медалыр университетым фегъэхьы

Европэм дзюдомкІэ иветеранхэм язэнэкъокъухэр Хорватием икъалэу Пореч щыкІуагъэх. СССР-м изаслуженнэ тренерэу Кобл Якъубэ ыгъэсэрэ Хьэшхъуанэкъо Айвар килограмм 60-м нэс къэзыщэчырэмэ якуп ят Гонэрэ ч Іып Іэр къыщыдихыгъ.

хъугъэу ахэлажьэ, медальхэр къащыдимыхэу зыкІи къыхэкІырэп.

Хорватием щыкІогъэ зэІукІэгъухэм А. ХьэшхъуанэкъомкІэ мэхьэнэ ин яІагъ. Чъэпыогъум и 8-м Адыгэ къэралыгъо университетыр илъэс 70-рэ зэрэхъурэр игъэкІотыгъэу хагъэунэфыкІыгъ.

Юбилей зэхахьэхэм Айвар ахэлажьэ, мэфэкІыр адигощы шІоигъуагъ. Ау а мафэм къалэу Пореч щыІзу иухьазырыныгъз

хэм язэнэкъокъухэм илъэс заулэ бэнэп Залырэгъум къыщигъэлъэгъон фэягъэ.

Тиуниверситет, тренеркІэлэегъаджэхэм шІухьафтын афэсшІы сшІоигъуагъ, — elo Хьэш-хъуанэкъо Айвар. — Тыжьын медалыр къыдэсхыгъ, «СпортымкІэ дунэе класс зиІэ мастер» зыфиІорэ щытхъуцІэр къэзыушыхьатырэ тхыльыр къысатыжьыгь...

Европэм изэнэкъокъумэ ахэлэеІхмехфоІ нешехеє Ішеф міанеаж ІэпыІэгъу къыфэхъугъэмэ А. Хьэшхъуанэкъор афэраз. Адыгэ къэралыгъо университетым иректорэу Хъунэго Рэщыдэ, СССР-м изаслуженнэ тренерэу Кобл Якъубэ, АР-м и ШВСМ идиректорэу Кобл Заидэ гъэзетымкІэ «Тхьашъуегъэпсэу» ариІожьы

Германием, Францием, Италием, Урысыем, Хорватием, нэмыкІ хэгъэгу пчъагъэмэ ябэнакІохэр зыхэлэжьагъэхэм Аскъэлае щапГугъэ нарт батырым тыжын медалыр къызэрэщыфагъэшъошагъэмкІэ тыфэгушІо, спортым гъэхъагъэу щишІырэмэ ахигъэхъонэу фэтэІо.

Сурэтым итыр: Хьэшхьуанэкъо Айвар.

ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ИГЪОГУХЭМКІЭ

Хьазрэт «Черноморец» зылъещэ

Новороссийскэ ифутбол командэу «Черноморец» Урысыем изэнэкъокъухэу апшъэрэ ыкІи апэрэ купхэм ащыкІорэмэ ахэлажьэу уахътэ къыхэкІыгь. Джырэ льэхьан ятІонэрэ купым «Черноморец» щешІэ, тренер шъхьа-Тэу ДышъэкI Хьазрэт къызэрэтиІуагъзу, апэрэ чІыпІэр къыдэхыгъэным командэр

ЕшІэгъу псынкІэхэп «Черноморжыфэнагъэхэр. ЯтІонэрэ, -эпqоТ» єІыша мехеІпіаІ е е е енешк дэмрэ» «Мэщыкъорэ» Новороссийскэ ащыІукІэщт. Къалэхэу Краснодаррэ Бесланрэ ащешІэщт.

– Апшъэрэ е апэрэ купым уакъыхэзыным пае бэп ищыкІагъэр, — еІо ДышъэкІ Хьазрэт. — Нахь къиныр икІэрыкІэу а купхэм уахэхьажьыныр ары. Новороссийскэ икомандэ апэрэ купым щешІэным фэхьазыр, мылъкум

«Черноморец» дэеу ешІэу тІорэп, ау футболистэу хэтхэм ащыщхэр апэрэ купым димыштэхэү къытшэхьу.

Тэрэз зыфапІорэр, къеГуатэ Дышъэк ІХьазрэт. — __Непэ «Черноморец» щешІэрэмэ сшІоигъу. ОшІа, спортым ныб-

азыныкъор апэрэ купым хэтынхэм фэхьазырэп. Ар къыдэтльытэзэ, къедгъэблэгъэщт футболистмэ тальэхъу, тадэгущыГэ.

ЯтІонэрэ купым апэрэ чІыпІэр къыщыдэшъухыгъэу

Къытфэнагъэхэр ешІэгъу псынкІэхэп, арэу щытми, тигухэлъхэр къыддэхъущтхэу сэгугъэ.

- Мыекъуапэ укъызыкЙокІэ сыда апэу узэгупшысэрэр? Натхьо Адамэ, Куних Русльан, нэмыкІхэми уаІукІагь...

- Ныбджэгъубэ щысиІ, саІукІэ

джэгъу къыщыпфэхъухэрэр пщыгъупшэхэрэп.

- Хьазрэт, Къэбэртэе-Бэлькъарым укъышыхъугь, «Черноморец» илъэсыбэрэ футбол ущешІагь, къэлапчъэм бэрэ Іэгуаор дабдзэщтыгъ. Тренер шъхьаГэу Іоф пшГэныр къина?

ПсынкІэп. Цыхьэ фэпшІи ешІапІэм ибгъэхьэгъэ футболистым узэрэщыгугъырэр къымыгъэшъыпкъэжьэу къыхэкІы. Спортым мытхыгъэ хэбзэ шапхъэхэр иІэх, ахэр къызэрыкІохэп, гурыІогъуаехэуи сэлъытэ.

- «Зэкъошныгъэм» къепІуалІэ пшІоигьом тыщыгьэгьуазэба?

Тарихъ гъэшІэгъон «Зэкъошныгъэм» иІэр, нахь дэгъоу ешІэн ыльэкІыщт. ЗекІогьу Муратэ тренер ныбжыкІ, гъэхъагъэхэр ышІынхэу сыфэлъаІо.

Футбол уешІэ зэхъум нэІуасэ узыфэхъугъагъэхэм ащыщхэм Мыекъуапэ уащыІукІагъ, сыда шъузытегущыІагьэр?

— Тэ, адыгэхэм, ныбджэгъуныгъэм тытегущыІэныр тикІас. Натхъо Адам, Куних Руслъан, Шыумэфэ Рэмэзан, Шэуджэн Хьэсанбый, нэмыкІхэми саІукІагъ. Спортым ящыІэныгъэ зэрэрапхыгъэр сигуапэ. Адыгэ Республикэм стадионхэр щашІых, футбол командэхэр нахьыбэ мэхъух. Ра-хэкІэ, «Зэкъошныгъэри» апэрэ купым хэхьан ылъэкІыщт. Спорт зэнэкъокъухэм нахьыбэрэ тащызэІукІэ сшІоигъу.

- УигухэлъышІухэр къыбдэхъунхэу Тхьэм сыпфельэІу.

Тхьауегъэпсэу. Сурэтым итхэр: **Натхьо Адам, Куних Руслъан,** Дышгьэк**I Хьаз**-

НэкІубгъом итхэр зыгъэхьазырыгъэр ЕМТІЫЛЪ Нурбый.

131Kir

Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

КъыдэзыгъэкІырэр: Адыгэ Республикэм лъэпкъ ІофхэмкІэ, ІэкІыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряІэ зэпхыныгъэхэмкІэ ыкІи къэбар жъугъэм цамалхэмкІэ и Комитет Адресыр: ур.Кре-стьянскэр, 236

> Редактор шъхьаІэр

ДЭРБЭ ТИМУР

Редакциер зыдэщыІэр: 385000,

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр,

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44. редактор гуадзэрпшъэдэкІыжь зы-

хьырэ секретарыр: 52-16-77. E-mail:

adygvoice@mail.ru Зыщаушыхьаты-

гъэр: Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын--ыалек иІяы е**І**ямех ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ -идоГет сІпиІн шІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиутыхэрэм мышъыпкъагъэу къахафэ-хэрэмкІэ къэзытхыгъэхэм пшъэдэкІыжь ахьы. Къатхэхэрэмрэ гъэзетым щылажьэхэрэмрэ яеплъыкІэ зэтемыфэн ылъэкІыщт. Гъэзетеджэхэм къытфагъэхьырэ тхыгъэхэр зэхэтфыхэрэп ыкІи къэ-ЗЫТХЫГЪЭХЭМ аІэкІэдгъэхьажьыхэрэп.

OAO-y «Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ,

ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 4664 Индексхэр 52161 52162

Зак. 2836

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00